Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

16 ЛІПЕНЯ 2009 г. ЧАЦВЕР № 130 (26488)

Кошт 550 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 г.

«Прамая лінія»

СЯМ'Я, ДЗЕЦІ, ДАПАМОГА

Апошнім часам сістэма адзначае паступовы рост нараджальнасці. А адсюль — і павелічэнне цікавасці да тэмы сацыяльнай падтрымкі сем'яў і дзяцей. Дапамогі па доглядзе, бясплатнае харчаванне для дзяцей ва ўзросце да 2 гадоў, дадатковыя гарантыі працоўнага заканадаўства бацькам — аб усім гэтым і іншым мы прапануем пагутарыць падчас «прамой лініі» газеты «Звязда» з удзелам **начальніка аддзела народанасельніцтва, гендарнай і сямейнай палітыкі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Аляксандры Васільеўны ЛІСОЎСКАЙ** і **кансультанта гэтага ж аддзела Марыны Барысаўны АРЦЁМЕНКІ.**

УВАГА! Паводле папярэдняй дамоўленасці, наша «прамая лінія» пройдзе 21 ліпеня з 15 да 16 гадзін па рэдакцыйных тэлефонах (8 017) 292 38 21 і 292 38 92. Папярэднія пытанні прымаюцца па нумары (8 017) 287 17 57.

ЛІЦЭНЗАВАННЕ: ПРАЦЭДУРЫ СПРАШЧАЮЦЦА, ТЭРМІНЫ АТРЫМАННЯ — СКАРАЧАЮЦЦА

«Меркаванні адносна павышэння стаўкі падатку на дабаўленую вартасць падзяліліся, і пазіцыя прэм'ера была дастаткова катэгарычная — не падымаць», — паведаміў дырэктар Дэпартамента па прадпрымальніцтве Міністэрства эканомікі Беларусі Аляксандр Ліхачэўскі, адказваючы на пытанне карэспандэнта «Звязды». Нагадаем, што апошнім часам было шмат размоў вакол гэтага пытання: напачатку прапаноўвалася павялічыць ПДВ з 18 да 22 працэнтаў, потым ішла гутарка ўжо пра магчымы варыянт з павышэннем да 20 працэнтаў. Аднак пакуль, зазначыў Аляксандр Ліхачэўскі, спецыялісты ў гэтым сэнсе да нейкага адзінага меркавання не прыйшлі.

Наогул жа на сустрэчы дырэктара Дэпартамента па прадпрымальніцтве Мінэканомікі з журналістамі гутарка ішла аб рэалізацыі Плана першачарговых мерапрыемстваў па лібералізацыі ўмоў ажыццяўлення эканамічнай дзейнасці ў гэтым годзе. Дакумент уключае 75 такіх мерапрыемстваў, з якіх сёлета да выканання прынята 71. У прыватнасці, Аляксандр Ліхачэўскі паведаміў, што Урадам дапрацоўваецца праект указа, якім прадугледжаны комплекс захадаў па спрашчэнні ліцэнзавання прадпрымальніцкай дзейнасці і скарачэнне відаў работ і паслуг, якія ліцэнзуюцца. Дакумент будзе ў найбліжэйшы час накіраваны ў Адміністрацыю Прэзідэнта краіны. Праект раней ужо знаходзіўся на разглядзе, але быў вернуты з дадатковымі прапановамі скараціць колькасць ліцэнзаваных відаў дзейнасці. Згодна з дакументам, перагледжаныя арганізацыйныя падыходы, перш за ўсё, у бок скарачэння і спрашчэння працэдур. Так, плануецца, што тэрміны разгляду заяў аб выдачы ліцэнзій будуць скарочаныя з 30 да 15 дзён, разгляд заяў аб іх працягванні скароціцца да 10 дзён з 30, разгляд заяў на выдачу дублікатаў ліцэнзій — з 15 да 3 дзён. А колькасць відаў дзейнасці, якія ліцэнзуюцца, скароціцца з цяперашніх 53 на 8-9, колькасць відаў работ і паслуг, якія ўваходзяць у іх склад, — больш як на 50. Праектам таксама прадугледжваецца адмяніць ліцэнзаванне рознічнага гандлю і грамадскага харчавання, за выключэннем гандлю падакцызнымі таварамі — алкагольнымі і тытунёвымі вырабамі.

Паводле слоў Аляксандра Ліхачэўскага, на нядаўняй нарадзе ў прэм'ер-міністра Беларусі прынятае рашэнне, што з 1 студзеня 2012 года будзе адменена ліцэнзаванне перапрацоўкі і рэалізацыі рыбы і морапрадуктаў. Пакуль рыхтуецца праект адпаведнага ўказа, суб'екты гаспадарання павінны правесці пераасначэнне магутнасцяў і перайсці на адпаведныя тэхнічныя нарматыўныя акты. Таксама ў найбліжэйшы час плануецца адмяніць квотаванне на імпарт свежамарожанай рыбы і морапрадуктаў, за выключэннем перапрацаваных.

Закранаючы тэму стварэння ў рэспубліцы спрыяльных умоў для вядзення бізнесу, Аляксандр Ліхачэўскі падкрэсліў, што праца, мэта якой трапіць у лік 30 краін з найлепшым кліматам для бізнесменаў, працягваецца. У рэспубліцы, нагадаем, створана рабочая група, у склад якой уваходзяць прадстаўнікі ключавых органаў дзяржкіравання, якія інфармуюць Сусветны банк аб паказчыках дзелавога асяроддзя. Да 1 ліпеня адбыліся сустрэчы з экспертамі Сусветнага банка, якім была даведзена інфармацыя па ўсіх дзесяці паказчыках, якія ўлічвае банк для ацэнкі спрыяльнасці асяроддзя, і гэта інфармацыя афіцыйна накіравана ў дырэкцыю Сусветнага банка. На думку Аляксандра Ліхачэўскага, дынаміка руху Беларусі ў трыццатку лепшых захоўваецца.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

АВАРЫЯ ПАД МІНСКАМ

Тры чалавекі загінулі ў выніку сутыкнення легкавога аўтамабіля і маршрутнага аўтобуса пад Мінскам, паведамілі ва ўпраўленні ДАІ МУС Беларусі.

Паблізу ад вёскі Скарынічы Мінскага раёна 22-гадовы жыхар Стаўбцоўскага раёна (раней судзімы за крадзяжы і крадзяжы аўтамабіляў), які не меў вадзіцельскага пасведчання, рухаўся на аўтамабілі «Рэно» і няправільна выбраў хуткасць на закругленні дарогі ўлева, не справіўся з кіраваннем і выехаў на абочыну. Пасля гэтага аўтамабіль вынесла на палосу сустрэчнага руху, дзе адбылося сутыкненне з маршрутным аўтобусам МАЗ. У выніку вадзіцель «Рэно» і двое мужчын, якія з ім ехалі, загінулі.

За 6 месяцаў гэтага года ў Беларусі адбылося 13 ДТЗ з цяжкімі наступствамі (гэта значыць такія, у якіх загінулі 3 ці больш чалавек або параненыя 10 і больш чалавек). У гэтых здарэннях 40 чалавек загінулі і 37 былі паранены. ДАІ рэкамендуе вадзіцелям не пакідаць руль без належнай увагі, быць вельмі засяроджанымі.

БЕЛТА.

КЛЮНУЛА!

Рыбацкае шчасце ўсміхнулася рыбаку з Веткі Аляксандру ЧАВАНЬКОВУ. У рацэ Сож ён злавіў сома вагой больш за 20 кг, якім нямала здзівіў сваю маленькую дачку.

Фота БЕЛТА.

«Прамая лінія»

ЯКІЯ ХВАРОБЫ ПАГРАЖАЮЦЬ ВАЧАМ НАШЫХ ДЗЯЦЕЙ

Сёння ўсё больш дзяцей становяцца пацыентамі афтальмолагаў. Якія прычыны зніжэння зроку ў дашкольнікаў? Як пазбегнуць зрокавых перагрузак падлеткам? Ці маецца генетычная схільнасць да тых або іншых захворванняў вачэй? Што рабіць, калі зрок пачаў падаць? На гэтыя і іншыя пытанні, звязаныя з работай органаў зроку ў дзяцей, падчас «прамой лініі» адкажа **галоўны дзіцячы афтальмолаг Міністэрства аховы здароўя, доктар медыцынскіх навук, дацэнт кафедры афтальмалогіі БелМАПА Вікторыя Леанідаўна КРАСІЛЬНІКАВА.**

«Прамая лінія» адбудзецца 17 ліпеня, у пятніцу з 15.00 да 16.00 па нумарах 8 (017) 292 38 92 і 292 38 21. Папярэднія пытанні можна пакінуць па тэлефоне 8 (017) 287 18 36 (Вольга Шаўко).

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

РАЗБІЎСЯ ТУ-154

Самалёт Ту-154 іранскай авіякампаніі Caspian Airlines, які пацярпеў крушэнне 15 ліпеня, загарэўся ў паветры пры заходзе на аварыйную пасадку, паведамляе агенцтва Fars.

Паводле папярэдняй інфармацыі, экіпаж самалёта сутыкнуўся з тэхнічнымі непаладкамі. Усе пасажыры і члены экіпажа самалёта, які рухаўся з Тэгерана ў Ерэван, загінулі. Паведамляецца, што на борце знаходзіліся 153 пасажыры, у асноўным — іранцы, а таксама грамадзяне Арменіі і Грузіі.

У сувязі з авіякатастрофай самалёта іранскай кампаніі Caspian Airlines, што прывяла да шматлікіх чалавечых ахвяраў, кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка ад імя беларускага народа і сябе асабіста выказаў глыбокія спачуванні Прэзідэнту Арменіі Сержу Саргсяну, Прэзідэнту Ісламскай Рэспублікі Іран Махмуду Ахмадзінежаду, родным і блізкім загінулых.

ТРАЦІНУ НАСЕЛЬНІЦТВА ФРГ ПРЫШЧЭПЯЦЬ АД «СВІНОГА ГРЫПУ»...

Германія закупіць 50 мільёнаў доз вакцыны ад грыпу H1N1, вядомага таксама як «свіны грып», паведамляе выданне RP-online. Адпаведнае рашэнне было прынята на нарадзе міністраў аховы здароўя зямель і кіраўнікоў федэральнага міністэрства аховы здароўя.

Плануецца прышчапіць 30 працэнтаў насельніцтва, перш за ўсё медперсанал, хранічных хворых і цяжарных. 50 мільёнаў доз неабходны таму, што прышчапіцца ад грыпу H1N1 давядзецца двойчы. У любым выпадку, як адзначаецца, [illegible]. Вакцынацыя абыдзецца ў 600 мільёнаў еўра. Вакцынацыя ўсіх 82 мільёнаў грамадзян ФРГ ацэньваецца ў два мільярды еўра.

...А Ў БРЫТАНСКІХ ЦЭРКВАХ З-ЗА ГРЫПУ H1N1 ЗАБАРОНЯЦЬ СВЯТУЮ ВАДУ

Біскуп Чэлмсфарда Джон Глэдвін рэкамендаваў святарам прыбраць з цэркваў чашы са святой вадой, піша The Daily Telegraph.

У некаторых англіканскіх прыходах пры ўваходзе ў храм прыняты апускаць руку ў чашу са святой вадой і асяняць сябе ёй у памяць аб вадохрышчы. Паводле меркавання біскупа, такая практыка можа спрыяць распаўсюджванню інфекцыі, і ад яе неабходна адмовіцца да завяршэння пандэміі грыпу H1N1.

Паводле апошніх звестак, колькасць ахвяраў грыпу H1N1 у Вялікабрытаніі дасягнула 17 чалавек. Колькасць лабараторна пацверджаных выпадкаў захворвання перавысіла 7,5 тысячы.

КАЛЯ 46 ТЫСЯЧ ПАЛЯКАЎ У ПЕРШЫМ ПАЎГОДДЗІ НЕ АТРЫМАЛІ ЗАРПЛАТУ

Колькасць палякаў, якія не атрымалі своечасова зарплату ў першым паўгоддзі 2009 года, павялічылася ўдвая ў параўнанні з аналагічным перыядам 2008 года. За шэсць месяцаў гэтага года своечасова не атрымалі заробак 46 тысяч чалавек. Гэтыя звесткі былі агучаныя на прэс-канферэнцыі Дзяржаўнай інспекцыі па працы.

ВУП РАСІІ ЗА ПАЎГОДА СКАРАЦІЎСЯ НА 10 ПРАЦЭНТАЎ

Эканоміка Расіі за першыя шэсць месяцаў 2009 года скарацілася, паводле папярэдняй ацэнкі, на 10,1 працэнта ў параўнанні з тым жа перыядам летась.

Аб гэтым заявіла міністр эканамічнага развіцця Эльвіра Набіўліна. Раней Расстат перадаваў, што за пяць месяцаў ВУП краіны паменшыўся на 10,5 працэнта.

ПЕНТАГОН ПРАФІНАНСУЕ РАСПРАЦОЎКУ РОБАТАЎ-«ЛЮДАЕДАЎ»

Амерыканская кампанія Robotic Technology распрацоўвае ў інтарэсах Пентагона робата на паравым рухавіку, які можа атрымліваць энергію, спажываючы выяўленыя паблізу арганічныя матэрыялы, паведамляе Fox News. Гэта можа быць трава, дрэва, старая мэбля і нават трупы жывёлы і людзей.

Паводле выразу тэлеканала, машына спалучае механіку XIX, тэхналогіі XXI і фільмы жахаў XX стагоддзяў. Вынаходніцтва Robotic Technology атрымала назву «Энергетычна аўтаномны тактычны робат» або EATR. Ён здольны «выявіць, праглынуць і выняць энергію з біямасы навакольнага асяроддзя, а таксама выкарыстаць традыцыйныя і альтэрнатыўныя віды паліва (такія як бензін, цяжкае гаручае, газ, дызельнае паліва, прапан, вугаль, кулінарны алей і сонечную энергію), калі гэта неабходна». EATR атрымлівае энергію ад цеплавога рухавіка за кошт «вонкавай камеры згарання», якая награвае ваду ў замкнёнай сістэме, з-за чаго генеруецца электрычнасць. З-за сваёй энергетычнай непераборлівасці ён месяцамі і нават гадамі зможа працаваць без дазапраўкі і тэхнічнага абслугоўвання.

Этнаскарбонка

ДАВАЙЦЕ НЕ БУДЗЕМ ЧАСТАВАЦЬ СУРАГАТАМ, КАЛІ ЁСЦЬ НАТУРПРАДУКТ

5 сакрэтаў развіцця турызму

Эпоха ўспрымання турызму як звычайнага адпачынку, наведвання экзатычных мясцін, паступова адыходзіць. На думку дырэктара Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору, доктара архітэктуры, доктара гістарычных навук Аляксандра ЛАКОТКІ, гэта звязана з тым, што цывілізацыя развіваецца, мяняецца ўзровень культуры чалавецтва. Інавацыйнасць сучаснага турызму — у неабходнасці набыцця новых ведаў. За апошнія дзесяцігоддзі ў свеце створаны ўнікальныя прыродныя і этнакультурныя запаведнікі, зоны, дзе захаваліся старажытныя формы культур і іх носьбіты жывуць у гарманічнай сувязі з асяроддзем. Куткі свету, якія пашыраюць веды пра гісторыю і быт іншых народаў, адлюстроўваюць эвалюцыю чалавека, набываюць усё большую цікавасць. Калі сыграць на гэтым, нават такая краіна без мора і гор, як Беларусь, можа няблага развіць свой турызм. Ды і як не скарыстаць такое ўдалае геаграфічнае становішча, каб тыя людзі, якія праязджаюць транзітам праз Беларусь, усё ж заставаліся на адпачынак менавіта ў нашай краіне. Чым валодае Беларусь і як трэба развіваць турыстычную галіну?

Краіна сакуноў

Прамысловая рэвалюцыя, якая знішчала старажытнае аблічча Еўропы, не так моцна адбілася на духоўнай спадчыне беларусаў, і шэраг нашых рэгіёнаў, такіх, як, напрыклад, Веткаўшчына, басейн Прыпяці, Панямонне і Падзвінне, маглі б стаць той самай адметнай, прываблівай беларускай спецпрапановай для турыстаў, — расказвае Аляксандр Іванавіч. — У нашай краіне можна раскруціць цікавыя маршруты, якія грунтаваліся б на фальклорнай спадчыне, бо мы маем выдатныя народныя калектывы, захаваліся сюжэты, якія вартыя таго, каб іх уключылі у Спіс сусветнай культурнай спадчыны. Напрыклад, ёсць праектныя прапановы па лініі ЮНЕСКА аб прыданні статусу нацыянальных паркаў пэўным рэгіёнам усходняга і цэнтральнага Палесся, дзе захаваліся цэнтры духоўнай культуры.

У Беларусі ёсць зоны з пэўным гісторыка-культурным асяроддзем. Некаторыя з іх былі адкрытыя даследчыкамі канца XIX — пачатку XX стагоддзя Ісакам Сербавым, Еўдакімам Раманавым і іншымі. Напрыклад, можна назваць «краіну сакуноў». Гэта паўночны ўсход Старадарожскага, паўднёвы захад Асіповіцкага і паўднёвая частка Пухавіцкага раёнаў, дзе захаваліся ўнікальныя лінгвістычныя асаблівасці гаворак з характэрным саканнем і шматлікія самабытныя традыцыі: ткацтва, вышыванне, выраб народнага строю. Асабліва тут вылучаюцца такія адметныя вёскі, як Падарэссе, Дражна, Залужжа, Леўкі, Церабуты, Клетна; Маісеевічы, Крамок, Дрычын і іншыя. Вельмі цікава пабываць там, паглядзець традыцыйную забудову, прылады працы, асаблівасці рыбалоўства, папрасіць пазнаёміць з узорамі ткацтва, паказаць змесціва старажытных куфраў, якія ёсць у мясцовых бабуль. А яшчэ там выдатная прырода, шыкоўныя лясы, багатыя на грыбы, ягады, там захаваліся цудоўныя старыя гаі. У «краіне сакуноў» захавалася структура размяшчэння і планіроўкі пасяленняў. На адносна невялікай тэрыторыі знаходзіцца больш за дзясятак буйных вёсак, што маюць шматвулічную планіроўку. Возьмем вёску Падарэссе. Уражваюць нават назвы вуліц гэтай вёскі: Казланскі Канец, Жабін Кончык, Валачаеўка, Прычыпілаўка, Выкавец, Каменка, Зарэчча і назвы лясных урочышчаў: Святое, Залюбанька, Залушчына, Шчыткаўское, якія паказваюць, што чалавек і навакольнае асяроддзе былі глыбока этымалагічна звязаны. Самі назвы вуліц — канцоў, сведчаць пра старажытнасць, «канец» — усходнеславянскі тапонім, які з'яўляецца прыкметай старажытнаславянскага горада. Калісьці тэрыторыя тут была залітая балотамі і ўсе гэтыя «канцы» былі асобнымі выселкамі, якія спалучалі сцежкі і гаці, але ўсе людзі лічылі сябе адным населеным пунктам, зваліся тутэйшымі. Калі вада сышла, узнікла адзінае буйное пасяленне. Наваколлі Падарэсся і сёння славяцца сваімі сцежкамі, і міфалогія лясных палян, ручаёў і ўрочышчаў даволі багатая. Вёска захавала многія рысы традыцыйнай культуры, асабліва ткацтва.

Гэты край глухіх лясоў і балот быў услаўлены Янкам Купалам у паэме «Над ракой Арэсай».

Вось вам і першы сакрэт для развіцця турызму: паказваць адметнае.

Каму патрэбны хаты з алоўкаў?

Колькасць аграсядзібаў у нас павялічваецца з неверагоднай хуткасцю. Але часцей за ўсё гэта проста камфартабельныя дамы адпачынку на прыродзе (што, вядома ж, нядрэнна), але развіццю сапраўднага (!) вясковага турызму яны пагражаюць, бо псуюць імідж беларускай вёскі. Пра што могуць «расказаць» турысту дамкі з роўненькай і гладкай, як алоўкі, ацыліндраванай драўніны? Ужо цяпер некаторыя замежнікі, якія прыехалі ў Беларусь, мінаюць гэтыя сучасныя дачкі і туляцца ў палатках, альбо просяцца на пастой да вяскоўцаў ці займаюць дамы на кінутых хутарах, дзе і электрычнасці няма. Гэта сведчыць пра тое, што **не ў дамы з выгодамі трэба заманьваць турыстаў, а ў традыцыйнае жытло (сакрэт другі).**

(Заканчэнне на 3-й стар.)

Леанід ГУЛЯКА:

«У нас няма выпадкаў, каб дзяржава наладжвала свае ўзаемаадносіны ва ўрон якой-небудзь канфесіі»

Нягледзячы на тое, што пераважная большасць вернікаў Беларусі з'яўляюцца праваслаўнымі, дзяржава аднолькава ставіцца да ўсіх канфесій. Пра гэта заявіў упаўнаважаны па справах рэлігій і нацыянальнасцяў Леанід Гуляка.

Вядучай рэлігіяй у Беларусі з'яўляецца праваслаўе, аднак у міжканфесійны савет, які быў створаны ў мінулым годзе, увайшлі прадстаўнікі ўсіх 25 зарэгістраваных канфесій. Згодна з палажэннем, савет узначальвае ўпаўнаважаны, а кожны з кіраўнікоў канфесіі па чарзе мяняецца ў якасці намесніка кіраўніка савета.

— Такім чынам, мы праводзім наступную лінію: усе кіраўнікі канфесій, незалежна ад колькасці вернікаў, храмаў, кірункаў і г.д. пастаўленыя ў аднолькавыя ўмовы, — кажа Леанід Гуляка. — Кожны з кіраўнікоў канфесій мае магчымасць выказацца па пытаннях, якія патрабуюць вырашэння на ўзроўні дзяржавы.

У савет па маралі, які быў створаны сёлета, увайшлі прадстаўнікі ўсіх традыцыйных рэлігійных канфесій — праваслаўя, каталіцызму, лютэранства, іудаізму і г.д. У Беларусі існуе адзіны для ўсіх канфесій указ кіраўніка дзяржавы аб вызваленні рэлігійных арганізацый ад зямельнага падатку і падатку на нерухомасць. Кожны год указ абнаўляецца, таму што з'яўляюцца новыя абшчыны і арганізацыі. Штогод указам Прэзідэнта пэўная колькасць навучэнцаў семінарый, духоўных акадэмій вызваляецца ад службы ў арміі.

Дзяржава не стаіць убаку ад будаўніцтва і аднаўлення храмаў. Праўда, па словах Леаніда Гулякі, падыход да гэтай справы — дыферэнцыраваны. Звычайна звяртаецца ўвага на наяўнасць магчымасці фінансавання будаўніцтва храмаў. На ўсе храмы, якія будуюцца ў краіне — а гэта каля 200 будынкаў — у бюджэце грошай не хопіць. Дзяржава аднаўляе храмы, якія з'яўляюцца помнікамі гісторыі пэўных перыядаў. Грошы на іх аднаўленне выдаткоўваюцца з розных фондаў. Частка фінансаў ідзе з фондаў Міністэрства культуры, частка — з фондаў Прэзідэнта і інш.

— Што датычыцца заканадаўства краіны, то ў нас няма выпадкаў каб дзяржава наладжвала свае ўзаемаадносіны ва ўрон якой-небудзь канфесіі. — Закон аб свабодзе сумлення і веравызначэння, які быў прыняты ў 2002 годзе, па сутнасці адпавядае самым дэмакратычным законам у сусветным маштабе.

Настасся ЗАНЬКО.

КОШТ ЖЫЛЛЁВАГА КВАДРАТА ДЛЯ ЧАРГАВІКОЎ ПАВІНЕН ЗАСТАВАЦЦА СТАБІЛЬНЫМ

Сёння ён роўны Br1,8 млн

У час сусветнага фінансавага крызісу ўсе нашы суседзі істотна знізілі аб'ёмы жыллёвага будаўніцтва. У Беларусі назіраецца зусім іншая тэндэнцыя, калі аб'ёмы будаўніцтва жылля павялічваюцца. На пытанні «Звязды» адказвае начальнік упраўлення жыллёвага будаўніцтва Мінбудархітэктуры Беларусі Аляксандр ГОРВАЛЬ.

— Галіной вызначаны папярэднія вынікі за першае паўгоддзе. Яны вас радуюць?

— За 6 месяцаў года ў краіне было пабудавана 3 млн 50 тысяч квадратных метраў жылля, што адпавядае больш як палове гадавога плана.

— Колькі каштуе квадратны метр жылля для чаргавікоў?

— Магу агучыць цэны жыллёвага квадрата ў пабудаваных дамах у першым квартале года. У буйнапанэльных дамах метр каштаваў прыкладна 1 млн 250 тысяч, а ў цагляных і каркасных газасілікатных дамах — 1 млн 350—400 тысяч рублёў.

— У новых ЖБК сталіцы чаргавікам прапануюць будавацца ў панэльных дамах, дзе квадратны метр жылля каштуе недзе 1 млн 800 тысяч рублёў. Такі кошт жыллёвага квадрата мяняцца на працягу года ўжо не будзе?

— Дакладна адказаць цяжка. Усё залежыць ад агульнай макраэканамічнай сітуацыі ў краіне. Гэтыя цэны, да 1,8 млн рублёў за жыллёвы квадрат, укладваюцца ў гранічныя нарматывы з улікам наяўных індэксаў, інфляцыйных каэфіцыентаў і г.д. Магчыма, што часам забудоўшчыкі перастрахоўваюцца і крыху завышаюць цэны. Аднак, гэта — капейкі, якія пры дакладным канчатковым пераразліку ўжо гатовых дамоў абавязкова вяртаюцца назад.

— Апошнім часам вельмі моцна патаннела камерцыйнае жыллё. Зніжэнне камерцыйнага кошту дасягае 40—60 працэнтаў. Цяпер па структуры долевага будаўніцтва камерцыйнае жыллё прапануецца па кошце 1,1—1,5 тысячы долараў за квадратны метр...

— У камерцыйным будаўніцтве існаваў вельмі вялікі працэнт прыбытковасці. Зараз даходнасць такіх інвестыцый камерсанты вымушаны знізіць. Цэны камерцыйнага жылля на продаж абваліліся да ўзроўню сабекошту плюс нейкі невялікі працэнт рэнтабельнасці. Атрымліваецца, што квадратны метр жылля для дольшчыкаў каштуе недзе 3,2—3,5 млн рублёў. Але нагадаю, што камерцыйнае жыллё здаецца без апрацоўкі, а вось кватэры ў ЖБК для асобаў з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых умоў прапануюцца выключна пад ключ. Жыллё, якое будуецца з дзяржаўнай падтрымкай, каштуе для чаргавікоў толькі з улікам мінімальнай рэнтабельнасці. Прычына ў тым, што сабекошт жылля не застаецца на месцы. Агульная інфляцыя па краіне адбіваецца і на кошце будматэрыялаў. Разам з тым, з пачатку года адбылася аптымізацыя цэнаў менавіта па дамах буйнапанэльнага домабудаўніцтва.

— Ці можна зараз сцвярджаць, што сёлета і ў пачатку наступнага года цана 1 кв. метра жылля для чаргавікоў застанецца на стабільным узроўні?

— Так, за гэты час жыллёвы квадрат для чаргавікоў можа крыху падаражэць, але можа і патаннець. Ваганні цаны яго будуць мінімальнымі. Квадратны метр жылля для чаргавікоў як каштаваў, так і будзе надалей каштаваць 500—600 долараў. За апошнія гады назіраецца ўстойлівая тэндэнцыя да павелічэння набыцця нейкай долі жылля за адзін сярэдні заробак работніка.

— У наступным годзе будаўнічая галіна збіраецца істотна павялічыць наяўныя аб'ёмы па будаўніцтве жылля?

— Так. Цяпер перад будаўнікамі стаіць задача пабудаваць у наступным годзе 8 млн кв. м жылля. Раней было запланавана ўзвесці 7,5 млн квадратаў. Будзе цяжкавата. Ужо сёння падрыхтавана неабходная дакументацыя, распрацаваны праекты, выбраныя будаўнічыя пляцоўкі. На найбліжэйшыя некалькі гадоў будпляцовак Мінску хопіць, а вось потым неабходна будзе выходзіць за межы кальцавой дарогі.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

МОРА ДЛЯ ЭКАНОМ-КЛАСА

Добрая навіна: АДПАЧЫНАК НА МАРСКІМ УЗБЯРЭЖЖЫ КРЫМА СЁЛЕТА ПАТАННЕЎ. Кошты, якія прапануюць турыстам, цяпер на 20—30% меншыя. Напэўна, не трэба тлумачыць, што гэта не крок добрай волі з боку турбізнэсу, але вымушаная акцыя ў барацьбе за кліентаў у крызісны час.

Ліпеньскі натоўп на ўзбярэжжы парадзеў у параўнанні з мінулым сезонам прыкладна на траціну. І ўласнікі крымскага жылля для турыстаў цяпер варожаць: а ці будуць найбліжэйшыя паўтара месяца сапраўды высокім сезонам?

— Летась турысты прыязджалі на базу, заходзілі ў любое жытло і былі шчаслівыя, — расказвае гаспадыня катэджаў на базе адпачынку «Прыбой» Алена Папова. — Цяпер яны разумеюць, што могуць знайсці лепшае і таннейшае. У ліпені кошты вагаюцца ад 50 да 200 грывень з чалавека за суткі, ад невялікага пакойчыка з частковымі выгодамі да нумара люкс.

Натуральна, што цэны ў грыўнях павялічыліся. Летась долар не дацягваў да 5 грыўняў, а цяпер ён набліжаецца да 8: у гэты час даюць 7,7 грыўняў за долар. Такім чынам, цяпер на заходнім узбярэжжы Крыма з добрым камфортам (гарачая вада, душ, кандыцыянер, халадзільнік, тэлевізар) можна ўладкавацца ў сярэднім за **13 долараў з чалавека ў суткі.**

Зразумела, знакаміты паўднёвы бераг Крыма будзе каштаваць даражэй. Але ва ўмовах абмежаваных сродкаў самы час звярнуць увагу на Заходні Крым, стэпавы і больш танны. Паглядзець на славутасці і адметнасці горнай часткі Крыма можна і на экскурсіі. Аднак толькі харчаванне ў раёне Сакаў абыдзецца ў тры разы танней за харчаванне ў Ялце.

Адпачынак для сярэдняга класа прапануюць таварыствы крымскіх прыватнікаў, якія аб'ядноўваюць свае катэджы для турыстаў у адзін пасёлак альбо базу адпачынку. У такіх месцах можна знайсці жыллё на любы густ і кашалёк: ад дамкоў у старасавецкім стылі з выгодамі ў двары да VIP-апартаментаў на верхніх дахах сучасных дамоў, адкуль можна любавацца ўсходамі і заходамі сонца над морам пад лёгкае шапаценне магутнага кандыцыянера.

Увогуле прыватнікі ў сувязі з высокімі цэнамі на зямлю цяпер будуюць шматпавярховыя будынкі і ўзводзяць дадатковыя паверхі на дамах. Пакуль не прызвычаішся, вышынныя дамы на турбазах выглядаюць дзіўнавата. Але з вопытам разумееш, што галоўнае — гэта не паверх, а дваровая тэрыторыя.

Часта прадпрымальнікі будуюць свае дамы такім чынам, што турысту дастаецца толькі камфартабельны каменны мех, у лепшым выпадку з балконам, і вузенькі праход да мора. А дваровай тэрыторыі няма — на ёй зэканомілі. І калі дарослыя людзі могуць задаволіцца пляжам, шпацырамі каля мора і полуднікам на балконе, то дзецям для гульняў месца не хапае.

Праўда, дасведчаныя турысты даўно гэту праблему зразумелі і актыўна цікавяцца не толькі жыллёвым камфортам, але і наваколлем, «каб вока цешыла». Урэшце ў выйгрышы застаюцца гаспадары, якія побач са сваімі дамамі робяць зялёныя сады і альтанкі. Жыллё ў прыгожых месцах цэніцца больш.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

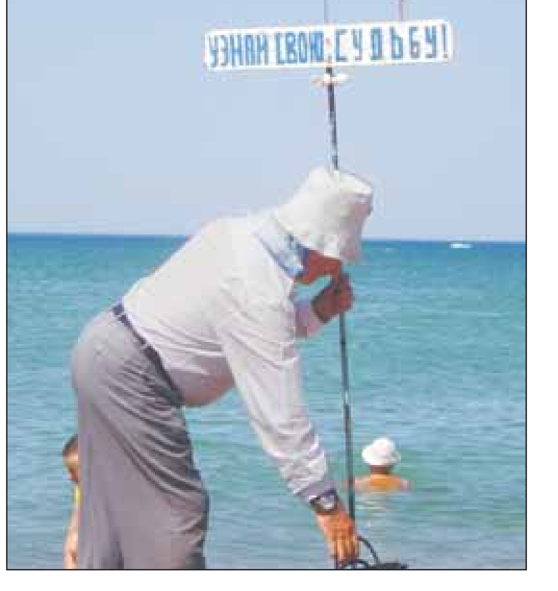

ISSN 1990 - 763X

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 16.07.2009 г. (для б/н разлікаў)

▼ 1 долар ЗША	2 858,00
▼ 1 еўра	4 016,35
1 латвійскі лат	5 736,08
1 літоўскі літ	1 162,88
1 чэшская крона	154,98
1 польскі злоты	934,48
▲ 1 расійскі рубель	89,18
1 украінская грыўня	370,93

Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў

Цэнтрабанк РФ

USD	32,0470
10 UAH	41,4312
1000 BYR	11,1390
EUR	44,9940

Агенцтва Уладзіміра Граўцова

Падпішыцеся на часопіс «Главный Бухгалтер. ГБ» на 2009 год у рэдакцыі па самай выгаднай цане. Тэлефон рэдакцыі: 209-69-01.

ААТ «Агенцтва Уладзіміра Граўцова» УНП 100024047 Ліцэнзія Мінсувязі № 02140/0172806 выд. 03.05.2004 да 02.05.2009

ВЫЗВАЛЕНЫ АД ПАСАДАЎ

Дырэктары чатырох малочных і аднаго мясакамбіната Беларусі вызвалены ад пасадаў за неналежнае выкананне працоўных абавязкаў у частцы прыняцця мераў па ўдасканаленні работы арганізацый і фарміраванні адзінай цэнавай палітыкі ў дачыненні да прадукцыі. Адпаведную пастанову Савета Міністраў падпісаў 14 ліпеня прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Сідорскі, паведамілі ў Апараце Саўміна.

У адкрытых акцыянерных таварыствах «Аршанскі малочны камбінат», «Акцябрскі завод сухога абястлушчанага малака», «Слуцкі сыраробны камбінат» і «Быхаўмалака» дапушчаны значны рост рэшткаў гатовай прадукцыі, высокая стратнасць яе рэалізацыі.

Так, на 1 ліпеня 2009 года суадносіны запасаў гатовай прадукцыі і сярэднямесячнага аб'ёму вытворчасці ў ААТ «Аршанскі малочны камбінат», «Акцябрскі завод сухога абястлушчанага малака», «Слуцкі сыраробны камбінат» дасягнулі адпаведна 107,4 працэнта, 118,6 працэнта і 106,8 працэнта пры вызначаных заданнях на год 30 працэнтаў, 58 працэнтаў і 60 працэнтаў.

Доўгі час на гэтых прадпрыемствах не праводзілася глыбокая рэканструкцыя, змена асартыменту прадукцыі, і, як вынік, нанесены ўрон ад продажу прадукцыі на страту. Акрамя таго, у гатовай прадукцыі гэтых арганізацый, а таксама ААТ «Слонімскі мясакамбінат» прысутнічалі антыбіётыкі.

Беручы пад увагу выкладзенае, Савет Міністраў пастанавіў старшыням аблвыканкамаў у вызначаным парадку вызваліць ад займаемай пасады дырэктараў памянёных прадпрыемстваў.

БЕЛТА.

Антыкрызісная эканоміка

УСЁ ВЫЗНАЧАЕ СПАЖЫВЕЦ

У крамах Баранавічаў малочных прадуктаў хапае, але пакупнікі пачалі выказваць незадавальненне, што часта нельга купіць прадукцыю Ляхавіцкага малочнага завода. Мне таксама гэта кінулася ў вочы. Прадукты даводзіцца купляць у буйной краме «Элара», і апошнім часам прыкмеціў, што ў малочным аддзеле не заўсёды ёсць прадукцыя з брэндам «Ляхавічок», хоць раней купіць малако, кефір ці смятану з суседняга раёна можна было на працягу ўсяго дня.

Некалі людзі асабліва ў якасці не разбіраліся — куплялі ўсё, што з'яўлялася на прылаўках, бо вялікага выбару прадуктаў не было. Савецкі перыяд яшчэ памятны — на вітрыне адзін гатунак каўбасы і малако мясцовага малаказавода ў шкляной тары да вялікіх кавалак масла. Сёння спажывец ужо пераборлівы, бо ад прадуктаў у вачах мільгаціць — вытворцы вязуць сваю прадукцыю з усёй Беларусі, часта прапануючы нават імпартныя прадукты. Спажывец адчувае сябе панам.

З малочнымі прадуктамі ў Баранавічах пакупнікі ўжо даўно вызначыліся, многія аддаюць перавагу прадукцыі з Ляхавічаў. Ляхавіцкая смятана ў пакетах не боўтаецца, а малако і кефір маюць свой адметны смак. Здавалася б, калі людзі лепш купляюць прадукцыю канкрэтнага вытворцы, то і крамы як мага больш павінны яе прапаноўваць пакупнікам. Такі закон рынку.

Каб разабрацца з гэтым законам, я пайшоў у краму «Элара».

— Малочныя прадукты Ляхавіцкага малаказавода мы прадаём як раней, але перавагу аддаём свайму малочнаму камбінату — яго прадукцыя для нас з'яўляецца прыярытэтнай, — заявіла загадчыца крамы Ларыса Кусцінская.

— Ларыса Іванаўна, можа, усё ж пакупніку не навязваць таго ці іншага вытворцу, а выбар пакінуць за ім, бо ён плаціць грошы — гэта так проста.

— Але ж мы павінны быць патрыётамі свайго горада. Вось вы хіба не патрыёт Баранавічаў?

Сваім пытаннем загадчыца мяне крыху збянтэжыла, бо перада мной так пытанне ніколі не стаяла. Калі ісці такім кірункам, то можна спытаць, ці патрыёт я свайго мікрараёна, вуліцы, не кажучы пра вобласць. Такое драбленне патрыятызму непрымальнае ў прынцыпе.

У свой час мы набылі халадзільнік «Атлант», а затым і маразільнік гэтай жа маркі, але мы не лічылі сябе патрыётамі, проста якасць адпавядае кошту і гэта нас задавальняе.

Так што патрыятызм фарміруецца на працоўным месцы, а спажывец па якасці прадукцыі (зробленай паслузе) вызначыць, хто чаго варты.

Каб канчаткова расставіць кропкі над «і», я звярнуўся да дырэктара Ляхавіцкага малаказавода Вячаслава ЖУКОЎСКАГА.

— Колькі пастаўляць прадукцыі ў Баранавічы, ад нас не залежыць. Мы маглі б завозіць у крамы горада значна больш, але ўсё залежыць ад запытаў. Колькі крама нам замаўляе, столькі мы і прывозім. А кіруюцца там попытам ці нейкімі ўстаноўкамі, мне невядома. Наша прадукцыя самай высокай якасці. Мы свае прадукты не навязваем людзям, а толькі прапаноўваем і падстройваемся пад пакупніка. А калі ўлічваць усе яго пажаданні, то гэта непачаты край работы.

— Я зразумеў, што асаблівых прэтэнзій да заказчыкаў у вас няма.

— Безумоўна, нам найлепш было б натуральнамалочную прадукцыю пастаўляць у Баранавічы — горад побач. Але калі яе з задавальненнем бяруць у Мінску і Брэсце, то вязём туды. Далекавата, але для нас гэта не праблема. Нашы прадукты купляюць, ды і мы пастаянна ў руху — шукаем новыя рынкі збыту.

— Пра апошні момант раскажыце больш падрабязна.

— Штодня завод перапрацоўвае 200 тон малака і на складах у нас пуста — прадукцыя не залежваецца, бо аддаём перавагу якасці. І яшчэ: не трэба зацыклівацца на нейкім адным рэгіёне. З Расіяй у нас наладжаны партнёрскія адносіны і гэта вельмі добра. Апошнім часам завод расшырыў рынкі збыту, наша прадукцыя ідзе таксама ў Малдову, на Украіну, а калі да гэтага дадаць Еўрасаюз і ЗША, то нам бы бедаваць не выпадае. Галоўнае, не трэба спаць і чакаць, што прыйдзе нехта і за цябе ўсё вырашыць.

У любы складаны перыяд неабходна як мага больш наладжваць кантакты і трэба ўмець утрасаць пытанні. Існуе рынак, і ўсе імкнуцца абараніць свайго вытворцу, у тым ліку і нашы суседзі. Робіцца гэта не толькі на ўзроўні краіны, але, як мы бачым, і на ўзроўні горада. У многім вінаватыя і самі кіраўнікі прадпрыемстваў. Прывыклі працаваць па шаблоне, з аглядкай. Раней да нас прыходзілі і прасілі прадаць, а сёння неабходна самім варушыцца. Крызіс у свеце працягваецца, а мы працуем, разлічваемся з сельгаскааператывамі ў тэрмін, разлічваемся за ўсё і з усімі. І ў гэтым няма нейкага геройства — так павінна быць.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.
Ляхавіцкі раён.

МЕДЫКІ РЭКАМЕНДУЮЦЬ У СПЯКОТУ БОЛЬШ АДПАЧЫВАЦЬ І ПРАВІЛЬНА ХАРЧАВАЦЦА

Спякотнае лета, безумоўна, радуе многіх. Аднак ёсць катэгорыя людзей, якім у гарачае надвор'е варта аддаваць асаблівую ўвагу свайму здароўю. Як расказала намеснік начальніка ўпраўлення арганізацыі медыцынскай дапамогі Міністэрства аховы здароўя Беларусі Таццяна МІГАЛЬ, асцярожнымі трэба быць тым, хто перанёс інсульт, інфаркт, хто пакутуе ад артэрыяльнай гіпертэнзіі, стэнакардыі і ішэмічнай хваробы.

Абачлівымі трэба быць і тым, у каго праблемы з лішняй вагой, хворая шчытападобная залоза, анкалагічныя хваробы, цяжарным і дзецям.

Паводле слоў Таццяны Мігаль, каб не адчуваць дыскамфорту ў спякотнае надвор'е, неабходна выконваць некалькі простых правілаў. Так, для папярэджання абязводжвання арганізма ў суткі варта выпіваць да 40 мл вадкасці ў разліку на 1 кг вагі. Больш за гэту норму піць урачы не рэкамендуюць, бо ныркі могуць не справіцца з нагрузкай, а арганізм пачне страчваць карысныя солі, могуць узнікнуць ацёкі. Не варта захапляцца газаванымі напоямі, кавай і алкаголем, якія не праганяюць смагу, а раздражняюць страўнік і паскараюць абязводжванне.

Што ж датычыцца харчавання ў гарачыя дні, то залатое правіла ў такое надвор'е — есці ў адзін і той жа час і не менш як 4—5 разоў на дзень. А каб пазбегнуць вечнай санлівасці і стомленасці, раніцай трэба аддаваць перавагу бялковай ежы, а вось вечарам — вугляводнай.

Безумоўна, асвяжыцца пасля гарачага дня дапаможа халаднаваты душ. Прычым, каб лепш расслабіцца, працэдуру трэба заканчваць камфортнай цёплай вадой. Можна выпіць таксама кубак зялёнай гарбаты, якая танізуе, здымае стомленасць і галаўны боль. А для барацьбы з бяссонніцай, якая нярэдка наведвае ў душнай кватэры, лепш выбіраць прэпараты на травах, напрыклад, адвар з мяты.

Асцярожна варта карыстацца кандыцыянерам. Аптымальная тэмпература ахаладжанага паветра павінна быць 18—20 градусаў. Да таго ж кандыцыянер не павінен вісець над ложкам, канапай або рабочым сталом. Самае лепшае месца для яго — сцяна насупраць за 2—3 метры ад чалавека. Невыкананне гэтага пагражае прастуднымі захворваннямі, што ў спякоту прычыняе асабліва шмат непрыемных адчуванняў.

Некалькі парад Таццяна Мігаль дала і аўтаўладальнікам. Калі напярэдадні паездка, а затору на дарозе не пазбегнуць, неабходна прыгатаваць дзве пластыкавыя паўлітровыя бутэлькі з вадой. У адну з іх трэба дадаць дзве чайныя лыжкі лімоннага соку, а ў другую — сталовую лыжку воцату. Лімонная вада праганяе смагу, а воцатным растворам можна працерці рукі да локця, шыю і патыліцу, а таксама руль і ўсё, што ў салоне машыны вытрымае невялікую вільгаць. Гэта засцеражэ ад шкодных бактэрый.

Вольга ШВАЙКО, БЕЛТА.

Абзац

◢ Буйная партыя кантрабанднага бурштыну выяўлена ў аўтамабілі грамадзяніна Літвы на літоўска-беларускай мяжы. У Шальчынінкаі літоўскія памежнікі праводзілі мытны агляд аўтамабіля Mercedes Benz A170, што належаў жыхару Каўнаса. Дзякуючы супрацоўніцтву з беларускімі памежнікамі яны выявілі абсталяванае ў днішчы аўтамабіля схóвішча, дзе быў цэнтнер бурштыну. Пачата расследаванне.

◢ **Паведамленне пра пажар у пяціпавярховым доме ў Ветцы паступіла ў райаддзел па надзвычайных сітуацыях ноччу. Выратавальнікаў выклікаў адзін з жыхароў дома, які позна вярнуўся дадому. Як высветлілася, прычынай пажару ў адной з кватэр стала неасцярожнасць пры курэнні. Яе гаспадар 1944 г.н. загінуў ад атручэння чадам. Былі эвакуяваныя 34 жыхары дома, у т.л. 9 дзяцей. Пажар патушылі, людзі вярнуліся ў свае кватэры.**

◢ Жыхар Слаўгарада зрабіў спробу самаспалення. П'яны мужчына абліў сябе бензінам і падпаліў. У выніку ён атрымаў апёкі 80% паверхні цела, у цяжкім стане дастаўлены ў бальніцу. Міліцыя выяўляе прычыны, што штурхнулі чалавека на такі крок. Ён знаходзіцца ў адпачынку па доглядзе дзіцяці.

Поўны абзац

◢ **45-гадовы жыхар Дзюсельдорфа ўзарваў уласную кватэру надзіманым матрацам. Памяшканне спустошанае, астатнія жыхары дома эвакуяваныя. Мужчына збіраўся выправіцца на пляж, аднак у надзіманым матрацы выявілася дзірка. Ісці ў краму, аб купіць клей для гумы, ён не захацеў, пашкадаваўшы грошай. Замест гэтага ён узяў балончык для часовай ліквідацыі праколаў у шынах і задзьмуў яго змесціва ў матрац. Праз некаторы час мужчына паспрабаваў напампаваць матрац, але не стаў выкарыстоўваць ручную помпу, а падключыў электрычную. Ад іскры з помпы ўзгарэлася газавая сумесь у матрацы, адбыўся выбух. Вялізная ўспышка полымя апякла руку 3-гадовай дачкі гаспадара, у кватэры ўсё знішчанае, на лесвічнай клетцы трэснула адна са сценак. Жыхароў дома рассялілі ў іншых месцах, бо будынак стаў аварыйным. А пачыналася ўсё з планаў пазагараць...**

◢ Пяцёра жыхароў Чыты захварэлі на трыхінелёз пасля ўжывання шашлыка з бяздомнага сабакі. Так кампанія пагуляла месяц таму, на Дзень Расіі. Ім захацелася паспытаць экзатычнай стравы, ёю стаў шашлык з сабакі. Праз месяц усе яны былі шпіталізаваныя з вострымі сімптомамі заражэння. Усе пацярпелыя — працоўныя, абсалютна адэкватныя маладыя людзі, яны не з'яўляюцца асацыяльнымі элементамі. Зараз аматараў экзотыкі лечаць.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

МОРА ДЛЯ ЭКАНОМ-КЛАСА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Падобнымі прыватнымі турыстычнымі базамі цікавяцца людзі, якія, у тым ліку, не хочуць харчавацца паводле санаторнага раскладу. Аднак гэта не азначае, што сучасным «дзікунам» даводзіцца галадаць. Як правіла, побач з катэджамі месціцца вялікая колькасць розных крамаў і кавярняў.

Грамадскае харчаванне прапануе меню на любы густ. Напрыклад, украінскі боршч — 6-8 грыўняў, плоў з мідыямі — 20, шашлык — 18, катлета — 10, смажанае сцягно курыцы — 15. Пры жаданні можна замовіць у кавярні і комплекснае харчаванне, якое зноў-такі патаннела з мінулага года. Летась снеданне, абед і вячэра каштавалі 10 долараў, а сёлета — 8.

Праўда, калі ў мінулыя гады ў кавярні ўвечары магла стаяць чарга, то цяпер афіцыянты выходзяць на вуліцу з заклікамі пачаставацца. Кліенты адгукаюцца не адразу: пасядзець удваіх у кавярні — не танней за 100 грыўняў.

Таму найбольшай папулярнасцю ўсё ж карыстаюцца харчовыя крамы. Цяпер у нумарах стаяць мікрахвалевыя печы, і з хлеба, каўбасы, сыру і гароднiны можна зрабіць выдатную вячэру для ўсёй сям'і. Танна, смачна, спажыўна. Калі крыху ад'ехаць ад узбярэжжа альбо па шляху заехаць у супермаркет у Сімферопалі, то можна зэканоміць яшчэ больш.

Малочныя прадпрыемствы Крыма нярэдка маюць свае кіёскі і проста на ўзбярэжжы. Можна нядорага паесці мясцовых малочных прысмакаў: салёны кісламалочны напой з біфідабактэрыямі «Айран» — 2,5 грыўні, а зялёны ёгурт «Спіруліна» з карыснымі для здароўя воднымі раслінамі — 4.

Калі падабаюцца ўкраінскія і татарскія стравы, то лепей іх набываць у мясцовых цётачак, якія прыносяць проста на базу хатнія стравы. Каб потым не пашкадаваць аб з'едзеным, варта папярэдне ўсё ж атрымаць рэкамендацыю ў сваіх гаспадароў.

А так, варэнікі з бульбай, капустай, вішняй і тварагом — неверагодна смачныя. Порцыя каштуе 8 грыўняў, крыху больш за долар. Манты — вялізныя, гатаваныя на пары пельмені з мясам — каштуюць за тры 12 грыўняў (паўтара долара). Жанчыны гатуюць і дэсерт: кавалак торта «Напалеон» — 6 грыўняў.

Аднак найбольш цікавіць турыстаў **вітамінная прадукцыя.** Садавіну і гародніну на невялікіх базарах на турыстычных базах можна набыць ад усходу сонца і да цемры. Цэны там штодня мяняюцца. Напачатку ліпеня апошняя чарэшня каштавала дорага — да 30 грыўняў, прыстойныя абрыкосы — у раёне 20. Дыні каштуюць у сярэднім 8 грыўняў за кілаграм. Кавуны — менш за 5, але пакупніку трэба дакладна разумець, што гэту ягаду без салетры ці якога іншага шкоднага рэчыва вырасціць у ліпені немагчыма.

Маліна — 5 грыўняў за невялікі пластыкавы кубак. Самыя эканомныя націскаюць на гародніну: агуркі — да 4 грыўняў (палова долара) за кілаграм, а неверагодна смачныя ружовыя таматы гатунку «мікада», якія крымчакі называюць проста «салатнымі» — ад 8 грыўняў (крыху больш за долар). Такімі коштамі аматараў шклоўскіх агуркоў і кадзінскіх таматаў не напалохаць.

У выпадку крайняй лянота турыста могуць пакарміць проста на пляжы: булачкі з садавінай — 8 грыўняў, вараная кукуруза — 7.

Што ж, **пляжы ў Крыме** па-ранейшаму застаюцца не самым чыстым месцам. Хаця на турбазах пляжы штовечар прыбіраюць і выносяць смецце, усё адно акуркі, пакеты і костачкі ад садавіны валяюцца навокал. Гэта — паказчык агульнай культуры саміх людзей. Не трэба скардзіцца, што брудна, а варта пачаць з сябе і прыбіраць сваё смецце.

Можна арандаваць пластмасавы шэзлонг за дзясятак-другі грыўняў, але наш народ эканоміць і аддае перавагу больш экалагічнаму ляжанню на посцілках проста на пяску альбо гальцы. Месцы пад чаротавымі навесамі — бясплатныя.

Напоі можна набыць цяпер у вялікіх палатках ля мора. Паўлітра самага таннага разліўнога піва «Крым» каштуе 4 грыўні, вялены бычок альбо вомер — 2 грыўні.

Працэс добраўпарадкавання ідзе, і на пляжах Крыма з'яўляецца з кожным сезонам усё больш забаўляльных атракцыёнаў. Усе магчымыя водныя і гумавыя горкі для дзяцей, ціры, гульнявыя залы. Бацькі, даставайце кашалькі! «Банан» на чалавека сёлета каштуе 40 грыўняў (каля 5 долараў). Водны матацыкл — 100 грыўняў за 5 хвілін.

Дарэчы, усе, хто прапаноўвае паслугі на пляжы, размаўляюць з кліентамі выключна ласкавымі галасамі ды словамі: бананчык, піражочкі, малпачка. Наконт апошняга: фатографы з жывёламі — нязменны атрыбут крымскага пляжа. Можна фатаграфавацца таксама з папугайчыкамі, пітончыкам і нават кракадзільчыкам, у якога пашча перавязаная стужкай радаснага колеру з банцікам. Два здымкі каштуюць 25 грыўняў. Дзіўна, што на крымскім пляжы яшчэ нерэалізаваная ідэя фатаграфавання са стройнымі мадэлямі і мускулістымі маладымі людзьмі.

Але ўсё магчыма, таму што і цяпер ёсць абсалютна неверагодныя пляжныя персанажы. Напрыклад, у раёне Сакаў па пляжы ходзіць дзед у белай панамцы і з насоўкай на шыі, які моўчкі ўсталёўвае знак: «Даведайся пра свой лёс». Высветлілася, што ён варожыць па руцэ і бярэ за расповед пра будучыню толькі 10 грыўняў. Яго паслугамі ў асноўным карыстаюцца маладзенькія дзяўчаты і жанчыны сярэдняга ўзросту.

На базах адпачынку ёсць уся **неабходная інфраструктура.** Напрыклад, аптэкі і медыцынскія цэнтры. Аднак кансультацыі медыкаў ужо даўно не бясплатныя. Толькі за візіт да доктара трэба заплаціць у сярэднім 50 грыўняў. Таму варта мець страхоўку, каб потым дома вярнуць выдаткаваныя на лячэнне грошы.

А вось вялікія тэлефонныя цэнтры на базах зачыняюцца з-за адсутнасці попыту на іх паслугі. Турысты ў асноўным карыстаюцца мабільнай сувяззю, і набыць украінскую СІМ-картку любога з аператараў можна ў кожнай невялікай краме на ўзбярэжжы.

Тым, хто хоча зэканоміць на адпачынку, варта прыязджаць у Крым у верасні, калі ўсе цэны будуць меншымі ў 2 разы. Можа, і білеты на беларускія цягнікі да гэтага часу хоць крыху патаннеюць?

Сёлета **кошт чыгуначнага білета** да Сімферопаля перавысіў 200 тысяч рублёў. У чыгуначнікаў на гэты конт ёсць свае тлумачэнні, аднак пасажырам ад гэтага не лягчэй. За вандроўку туды і назад сям'і з трох чалавек даводзіцца заплаціць больш за мільён рублёў. Нездарма цяпер ахвотнікаў ехаць у купэйных вагонах з Сімферопаля да беларускіх гарадоў мала: як толькі ўсе ўкраінцы сыходзяць, застаецца дзясятак беларусаў.

Таму невыпадкова людзі шукаюць іншыя спосабы дабрацца да марскога ўзбярэжжа. Не толькі аўтобусамі, якія больш танныя, але не вельмі прыдатныя для вандроўкі з дзецьмі. Турысты пераязджаюць беларуска-ўкраінскую мяжу, а потым набываюць новыя білеты і за меншыя грошы едуць на цягніках па тарыфах унутрыдзяржаўных пасажырскіх перавозак.

Але так ці інакш, людзі імкнуцца да цёплага мора і сонца. Сёлетні сезон, прынамсі яго першая палова, папесціла турыстаў добрым камфортным надвор'ем. Часам здараюцца спякотныя дні з тэмпературай паветра 30 градусаў а 20-й гадзіне ўвечары, зрэдку налятаюць навальніцы з чорнымі хмарамі — але праз гадзінку зноў ззяе сонца.

Турыстычныя базы ў Крыме развіваюцца. Прадпрымальнікі будуюць новыя комплексы, цалкам падобныя на турэцка-егіпецкія аналагі. Можа, і меншага маштабу, але з басейнамі і ўсімі вартасцямі цывілізаванага адпачынку. І хоць цяпер на турбазах нячаста можна сустрэць аўтамабілі з расійскімі нумарамі, і ўжо зусім зрэдку — з беларускімі, але тут вераць, што Крым быў і застанецца назаўсёды ўсеагульнай здраўніцай.

Ілона ІВАНОВА.

КРЫМСКІЯ ВАРЭНІКІ АД АЛЕНЫ ПАПОВАЙ:

— Патрэбныя мука, вада і соль. Сакрэт варэнікаў у тым, што муку трэба заліваць крутым кіпнем: тады сумесь атрымліваецца падобнай на мяккі пластылін, і варэнікі пры гатаванні не будуць распадацца.

Кавалак цеста трэба накрыць папяровай сурвэткай, далей па чарзе ляпіць каўбаскі, рэзаць іх на дробныя кавалкі і рабіць варэнікі.

Начынка — па смаку. Беларусы аддаюць перавагу варэнікам з бульбай. Аднак пры гэтым трэба ведаць, што бульбяная начынка — гэта не пюрэ з малаком і маслам. Трэба проста растаўчы бульбу і дадаць крыху мукі.

Яшчэ больш смачная начынка для варэнікаў — сумесь бульбы і пячонкі, якую вараць і прапускаюць праз мясарубку. Можна таксама начыніць варэнікі смажанай капустай і тварагом, прычым не толькі салодкім, але і салёным.

Варыць варэнікі ў вадзе трэба не больш за 2 хвіліны. СМАЧНА ЕСЦІ!

3 сэрцам на борце

Супрацоўнікі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Беларусі мінулай ноччу паспяхова даставілі ў Мінск донарскае сэрца для чарговай аперацыі па трансплантацыі.

У 0.45 выратавальнікі атрымалі інфармацыю аб тым, што неабходна даставіць донарскае сэрца з Гомеля. У 1.00 верталёт Мі-8 авіяцыі МНС ужо быў у паветры. У 2.45 ён вылецеў з Гомеля і ў 4.03 зрабіў пасадку ў аэрапорце Мінск-1. У МНС адзначылі, што гэты мінскі аэрапорт не працуе кругласутачна, але авіяцыйныя службы спецыяльна працавалі для забеспячэння палёту верталёта з сэрцам на борце. У аэрапорце донарскі орган быў аператыўна перададзены медыкам, якія проста з лётнага поля ў суправаджэнні Дзяржаўтаінспекцыі павезлі яго на аперацыю. Трансплантацыя прайшла паспяхова.

У Беларусі ў лісце чакання на трансплантацыю сэрца знаходзяцца дзясяткі хворых, столькі ж чакаюць трансплантацыі печані, а ныркі — больш як 400.

БЕЛТА.

Тое-сёе аб асновах Еўропы

У Мінску адкрылася выстава, прысвечаная святкаванню 510-годдзя надання Мінску (1499) магдэбургскага права. Яе арганізатарамі выступілі Міністэрства культуры, Нацыянальны музей гісторыі і культуры, Пасольства Германіі ў Беларусі і зямельны цэнтр палітычнай адукацыі федэральнай зямлі Саксонія-Ангальт. Назва выставы: «Саксонскае люстра» і магдэбургскае права — асновы Еўропы».

Перад урачыстым адкрыццём выставы выступіў з дакладам «З Магдэбурга ў Мінск. Агульнаеўрапейская значнасць і нястрачаная прыцягальнасць магдэбургскага гарадскога права» прафесар Хайнер Люк з універсітэта імя Марціна Лютэра (Гале-Вітэнберг).

Экспазіцыя прысвечана ўзнікненню самага значнага ў Германіі зборніка права — «Саксонскага люстра» і функцыянаванню феадальнага гарадскога магдэбурскага права. Наведвальнікі змогуць пазнаёміцца з друкаванымі выданнямі XVI ст. (Лейпцыг) і манетамі XII—XIII стст.

Другая частка выставы прысвечана феадальнаму гарадскому праву горада Магдэбурга, якое ўзнікла ў XIII ст. і дзейнічала ў гарадах Усходняй Германіі, Цэнтральнай і Усходняй Еўропы. Яно вызначала становішча мяшчан і пашыралася толькі на паўнапраўных жыхароў горада, членаў гарадской абшчыны, давала гарадам самакіраванне, судовы імунітэт, падатковыя льготы, правы валодання зямлёй, ільготы ў рамеснай і гандлёвай дзейнасці гараджан, вызваленне ад воінскай павіннасці.

У Беларусь магдэбургскае права прыйшло з Польшчы. У Вялікім Княстве Літоўскім першую грамату на магдэбургскае права атрымала Вільня (22.3.1387), пасля Брэст (1390), потым Гродна (1391), Слуцк (1441), Полацк (1498), Мінск (1499) і іншыя, а ў XVI—XVIII стст. магдэбургскае права атрымалі амаль усе буйныя і сярэднія гарады Беларусі, а таксама некаторыя мястэчкі.

Леанід ТУГАРЫН.

ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «ЦЕНТРОЭНЕРГОМОНТАЖ»

ПРОВОДИТ 31 ИЮЛЯ 2009 ГОДА ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ С ПОВЕСТКОЙ ДНЯ:

1. Об итогах работы Общества за первое полугодие 2009 года.

2. О делегировании Совету директоров права определения стоимости выпущенных Обществом акций в целях реализации Декрета Президента Республики Беларусь от 26.06.2009 г.

3. О внесении изменений в Устав Общества.

4. О покупке акций на баланс Общества.

5. Об оказании спонсорской помощи.

Акционеры могут ознакомиться с материалами собрания в рабочие дни (понедельник—пятница), начиная с 17 июля 2009 года, по адресу: г. Минск, Велосипедный пер., 7, с 8 часов 15 минут до 17 часов, перерыв на обед с 12 часов 30 минут до 13 часов 15 минут.

Место проведения собрания: г. Минск, Велосипедный пер., 7.

Время начала проведения собрания — 11 часов.

Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию реестра на 14 июля 2009 года.

Время регистрации участников собрания: в день проведения собрания с 9 часов до 10 часов 45 минут.

Регистрация участников собрания производится по предъявлении паспорта (другого документа, удостоверяющего личность), а представителей акционеров — по доверенности на передачу права участия и голосования на собрании.

Совет директоров.

У сталіцы з'явяцца кантэйнеры для выкарыстаных батарэек

Кантэйнеры для збору выкарыстаных батарэек у найбліжэйшыя гады будуць усталяваныя ў крамах, якія ажыццяўляюць продаж бытавой тэхнікі, і ў рамонтных майстэрнях сталіцы. Ці будзе гэта паслуга платнай, пакуль не вырашана. Некаторыя складаныя часткі батарэек пасля перапрацоўкі плануецца выкарыстаць другі раз — у якасці дабаўкі ў будаўнічыя матэрыялы. Эколагі лічаць недапушчальным выкідваць на звалкі батарэйкі, якія адслужылі свой тэрмін. Не менш шкодныя для прыроды і акумулятары мабільных тэлефонаў.

Яна ЖДАНАВА, «Мінск—Навіны».

ГОМЕЛЬСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ТЕРРИТОРИАЛЬНЫЙ ФОНД ГОСУДАРСТВЕННОГО ИМУЩЕСТВА

проводит **28 июля 2009 г.** повторный аукцион по продаже объектов недвижимости государственной собственности и на право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества

ЛОТ № 1

Капитальное строение (здание столовой), инв. № 330/С-12138 (10061) и право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества.

Сведения о предмете аукциона: здание панельное двухэтажное, общей площадью 1657 кв.м, кровля рулонная совмещенная, год постройки 1978.

Местонахождение: Гомельская обл., г. Мозырь, ул. Рыжкова, 15.

Условия использования – для социально-бытового назначения.

Земельный участок **– 0,2932 га.** *Срок аренды земельного участка* **50 лет.** Земельный участок имеет ограничения в использовании на площади 0,0255 га в связи с нахождением в охранной зоне ограничений по строительству, благоустройству и т.п.

Начальная цена единого предмета аукциона – **258 322 498** рублей, в т.ч. имущества – **142 359 508** рублей (снижена на 50 %), права заключения договора аренды земельного участка – **115 962 990** рублей.

Задаток, вносимый участником, – **7 000 000** рублей.

Продавец: имущества – РУП «Мозырский завод сельскохозяйственного машиностроения», тел. (02351) 2 20 22, права заключения договора аренды земельного участка – Мозырский райисполком, тел. (02351) 2 52 26.

ЛОТ № 2

Капитальное строение (здание столовой), инв. № 322/С-16981 и право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества.

Сведения о предмете аукциона: здание кирпичное одноэтажное, общей площадью 285,1 кв.м, кровля совмещенная, год постройки 1987.

Местонахождение: Гомельская обл., Рогачевский р-н, 2 км севернее дер. Тесновое.

Условия использования – по целевому назначению или под объект для производства, ремонта мебели, для производства текстильных, швейных и кожаных изделий, для специализированных складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения.

Земельный участок **– 0,1520 га.** *Срок аренды земельного участка* **20 лет.**

Начальная цена единого предмета аукциона – **56 877 963** рубля, в т.ч. имущества **– 56 229 563** рубля, права заключения договора аренды земельного участка **– 648 400** рублей.

Задаток, вносимый участником, – **2 000 000** рублей.

Продавец: имущества – государственное лесохозяйственное учреждение «Рогачевский лесхоз», тел. (02339) 2 23 87, (044) 709 17 60; права заключения договора аренды земельного участка – Рогачевский райисполком, тел. (02339) 2 49 79.

Организатор аукциона – фонд «Гомельоблимущество», г. Гомель, проспект Ленина, 3, контактные телефоны: (0232) 70 14 72, 74 90 27.

Аукцион проводится **28 июля 2009 г. в 11.30 по адресу: г. Гомель, проспект Ленина, 3.**

Торги проводятся в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов государственной собственности и на право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462.

Желающим участвовать в аукционе необходимо в срок до 17-00 24 июля 2009 г. заключить с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон и представить организатору аукциона следующие документы: заявление на участие в аукционе по установленной форме; заверенную банком копию платежного поручения, подтверждающую внесение задатка на счет организатора аукциона, указанный в извещении; копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации; юридическим лицом – доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык; представителем иностранного юридического лица или иностранного гражданина, лица без гражданства – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык; представителем гражданина Республики Беларусь или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе участники или их представители предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Организатор аукциона вправе снять объект с торгов до объявления его проданным.

Задаток перечисляется на расчетный счет фонда «Гомельоблимущество» **№ 3642927330048** в филиале **№ 300** ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Гомель, код **МФО 151501661, УНН 400243904.** Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гомель, проспект Ленина, 3, фонд «Гомельоблимущество», **ком. 406, с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00** по рабочим дням по **24 июля 2009 г.** включительно.

Заключительная регистрация участников – **28 июля 2009 г. с 10.00 до 11.15.**

Победитель аукциона в течение 10 рабочих дней со дня принятия местным исполкомом решения о предоставлении ему земельного участка обязан внести плату за право заключения договора аренды земельного участка, возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, расходы, связанные с формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией создания земельного участка.

После совершения победителем аукциона названных платежей, но не позднее 2 рабочих дней, с ним продавцом заключается договор купли-продажи недвижимого имущества, а местным исполнительным комитетом – договор аренды земельного участка. Оплата за приобретенный объект осуществляется в течение 30 календарных дней после подписания договора купли-продажи.

Извещение о ранее объявленном аукционе было опубликовано в газете «Звязда» № 107 (26465) от 12 июня 2009 г.

Информация о продаваемых объектах расположена на сайте Гомельского облисполкома: www.gomel-region.by, и сайте Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь: www.gki.gov.by.

КОШТ ЖЫЛЛЁВАГА КВАДРАТА...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Ці паўплывае павелічэнне аб'ёмаў будаўніцтва на колькасць асобаў з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых умоў?

— Сёлета ўпершыню за многія апошнія гады жыллёвая чарга не павялічвалася тэмпам на 70—80 тысяч, а паменшылася на 16 тысяч чалавек і сем'яў. У сталіцы праблема вялікай чаргі яшчэ існуе. Вось калі ў Мінску штогод будзе будавацца каля 2 млн кв. м жылля, тады пачне істотна скарачацца і жыллёвая чарга. Разам з тым, у асобных рэгіёнах пераглядаюцца планы, бо для масавага будаўніцтва не хапае прэтэндэнтаў. Гэтая праблема датычыцца невялікіх гарадоў, дзе больш увагі будзе аддавацца зараз будаўніцтву малапавярховых дамоў і індывідуальнага жылля. Так, у Брэсце забяспечваюцца жыллём сем'і, якія стаялі ў чарзе з 1995—1998 года, у Баранавічах і Пінску — з 2000 года, у раёнах — да 2006 года.

У сталіцы зараз прапануюць будавацца тым, хто стаіць у жыллёвай чарзе з 1987—1988 гадоў. У такіх гарадах Мінскай вобласці, як Жодзіна, Слуцк, Салігорск, Барысаў і Маладзечна, будуюцца з дзяржаўнай падтрымкай тыя, хто стаяў на жыллёвым уліку з 1994—1997 гадоў. А вось у асобных невялікіх раённых цэнтрах і населеных пунктах Магілёўскай і Гомельскай абласцей жыллёвай чаргі ўвогуле амаль не існуе. Там прапануюць будавацца тым, хто стаў на ўлік у 2007—2008 гадах. Ужо праз год-два ў будаўнікоў з'явіцца адваротная праблема: каму будаваць жыллё ў рэгіёнах.

— Атрымліваецца, што хутка патрэба ў масавым будаўніцтве стандартных шматпавярховак захаваецца толькі ў абласных цэнтрах?

— Так. Масавае будаўніцтва захаваецца толькі ў буйных гарадах, дзе існуе вялікая жыллёвая чарга. Астатнім невялікім будтрэстам неабходна будзе перакваліфікавацца ўжо пад іншы канкрэтны сацыяльны заказ.

Сяргей КУРКАЧ.

Інфарм-укол

Вораг фігуры — лішак тлушчу

На сёння медыкі перакананы, што галоўная прычына лішняй вагі — лішак тлушчаў у харчаванні. Чаму ж тлушчы спрыяюць прыбаўцы вагі?

Пачуццё сытасці ўзнікае ў чалавека тады, калі сценкі страўніка злёгку расцягваюцца ад перапаўнення. Калі ж гэта дасягаецца за кошт тлустай ежы, то варта мець на ўвазе высокую энергетычную каштоўнасць апошняй. Лішак тлушчу, вядома, адпраўляецца ў падскурную тлушчавую клятчатку.

Пачуццё насычэння, якое ўзнікае ў нас пасля абеду, вызначаецца таксама ўсмоктваннем і акісленнем спажыўных рэчываў, выдзяленнем асобных гармонаў. Вучоныя выявілі, што ў поўных людзей гэтыя працэсы парушаны, і таму ім цяжка правільна кантраляваць ужыванне ежы. Акрамя таго, бялок лепцін, які вырабляецца ў тлушчавых клетках, паступае ў кроў, а потым у мозг, і сігналізуе аб назапашаным у арганізме тлушчы, у таўсцякоў прынікае ў мозг у той жа колькасці, што і ў худых. Пры гэтым мозг «лічыць», што тлушчавых тканак у арганізме менш, чым насамрэч, і чалавек не губляе апетыту нават тады, калі ўжо наеўся.

Немалую ролю адыгрывае і тое, што тлустыя прадукты ўспрымаюцца як больш смачныя: духмяныя рэчывы, якія надаюць смак і апетытны пах прадуктам, раствораны галоўным чынам у тлушчах. Таму абястлушчанае малако або тварог здаюцца нам нясмачнымі. І тым не менш, для зніжэння лішняй вагі неабходна абмежаваць менавіта ўжыванне тлушчаў. Хоць многія лічаць, што ёсць і іншыя шляхі — заняткі спортам.

Фізічныя нагрузкі

Фізічныя нагрузкі — гэта спосаб прымусіць тлушчавыя клеткі спальваць тлушч. Але фізічная актыўнасць сама па сабе не з'яўляецца эфектыўным спосабам зніжэння масы цела. Іншымі словамі, каб пахудзець за тыдзень на 900 г, можна зменшыць колькасць ужытых калорый на 1000 адзінак у дзень або праісці ці прабегчы амаль 105 км. Нават выразная фізічная актыўнасць, у прыватнасці хуткая хада па 45—60 хвілін 4 разы на тыдні на працягу года прыводзіць да зніжэння вагі ўсяго на некалькі кілаграмаў. І тым не менш заняткі фізкультурай варта, але паводле некалькіх карысных правілаў:

● Працягласць заняткаў павінна быць не менш за 45 хвілін, не радзей за 3 разы на тыдні.

● Перад пачаткам трэніровак прайдзіце абследаванне ва ўрача, каб ведаць, якія нагрузкі можа вытрымаць ваша сардэчна-сасудзістая сістэма.

● Вельмі добра вар'іраваць нагрузкі: дзень — плаванне, другі — хада і г.д.

● Павялічвайце нагрузкі вельмі паступова!

Нават проста хада ў хуткім тэмпе — па 45 хвілін не менш за 3 разы на тыдні — дазволіць актывізаваць сінтэз ферментаў, якія расшчапляюць тлушч, і дастаўку кіслароду ў клеткі. Вызвалены з тлушчавых клетак тлушч накіруецца ў мышачныя клеткі — адзінае месца, дзе тлушч расходуецца.

Захаваць жаданне займацца фізічнымі практыкаваннямі дапамогуць два сродкі.

Першы: разбіце адну доўгую трэніроўку на некалькі больш кароткіх. Паводле звестак даследаванняў, жанчыны з атлусценнем, якія выконваюць аэробныя нагрузкі (пераважна хада) 3 разы на дзень па 10 хвілін 5 дзён на тыдні ў выніку адзначаюць, што затрацілі больш часу на трэніроўкі, чым тыя, хто тую ж нагрузку выконвае па 30 хвілін у дзень 5 дзён на тыдні. Акрамя таго, першыя дасягнулі большага зніжэння вагі.

Другі: падумайце, якое месца для заняткаў — у хатніх умовах ці ў межах спартыўнага клуба — падыходзіць менавіта вам. Важна не тое, дзе менавіта вы будзеце займацца, а тое, наколькі дысцыплінаванымі вы будзеце.

Вядучая рубрыкі Святлана БАРЫСЕНКА.

ДАВАЙЦЕ НЕ БУДЗЕМ ЧАСТАВАЦЬ СУРАГАТАМ...

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Замежнік, які захоча пазнаёміцца з беларускай вёскай, у многіх сучасных аграсядзібах нават і блізка не атрымае ўяўлення аб аўтэнтычным асяроддзі. А яно ў нас ёсць. «Падчас экспедыцый мы бачым помнікі этнаграфіі, народнага дойлідства. Захаваліся аўтэнтычныя сядзібы, якія ўключалі ў сябе і народнае жыллё з разнастайнай планіроўкай (сенцы, святліца, запечча, камора, кладоўка, клець і іншае), павеці, хлявы і іншае. Гэта было кампактна, сумаштабна і камфортна. Трэба паказваць свету, што аб'екты нашага народнага дойлідства не саступалі лепшым узорам нацыянальных культур захаду. Не ў курных, забітых хатах жылі нашы продкі, а ва ўтульных умовах, — заўважае Аляксандр Лакотка. — Сёння абмяркоўваецца глабальная дзяржаўная праграма «Палессе» — па адраджэнню гэтага рэгіёна, якая прадугледжвае ў тым ліку і развіццё турызму, пры гэтым ухіл будзе рабіцца на вясковы турызм. Плануецца, каб у кожным раёне было не менш за 2 турыстычныя цэнтры. І ёсць сэнс ствараць тут усё ж такі традыцыйныя двары, а не ставіць дамы з ацыліндраванай драўніны. Я бачыў, як людзі, якія прыязджаюць з далёкіх куткоў Еўропы альбо з рэгіёнаў Паўднёва-Усходняй Азіі, рукамі водзяць па бярвеннях у хатах, каб праверыць, ці натуральныя яны. Але яны ніколі не будуць мацаць ацыліндраванае бервяно, насычанае ў аўтаклаве антысептыкам. Цяпер плануецца стварыць турысцкі этнагарадок у Мінску, у раёне Чыжоўкі. Я прапаноўваў прыцягнуць аднаўленчыкаў «не тачыць з алоўка» псеўдакорчмы, псеўдазалы, а звезці сюды аўтэнтычныя аб'екты. У шматлікіх гарадах і вёсках мясцовыя ўлады часам не ў стане захаваць многія помнікі драўлянай архітэктуры. Напрыклад, у Оршы ёсць выдатная карчма і унікальныя драўляныя дамы з шыкоўнай разьбой. Такія ж аб'екты ёсць у Магілёве, Віцебску, Гомелі, Бабруйску і нават у Мінску, у раёне Грушаўкі. З усяго гэтага можна стварыць комплекс народнай архітэктуры беларускіх гарадоў. Традыцыйнае дойлідства інвестарам абыдзецца не даражэй, а прыбытку сапраўднае можа даць значна больш. Штучныя сядзібы будуць ствараць аб нас на Захадзе нейкае вульгарнае ўяўленне. Маўляў, мы проста гонімся за маляўнічасцю, і збіраемся праз такі ненатуральны прадукт, часам гэта нават нагадвае дзіцячую гульнявую пляцоўку, збіраць турысцкія грошы».

Турысты за адраджэнне

Аляксандр Іванавіч упэўнены, што дзякуючы турызму можна стымуляваць беларусаў да адраджэння нашай культуры, традыцый. «Даволі часта мясцовыя жыхары звяртаюцца да мяне: вы толькі падтрымайце нас і мы адродзім нашы рамёствы, нацыянальная культура ў нас стане дамінуючай. І я веру, што гэта цалкам магчыма. Памятаю, калі пачаўся крызіс постперабудовачнага перыяду, і пасля развалу Саюза многія беларускія рэгіёны апынуліся адрэзаныя мяжой ад вялікіх прыбалтыйскіх рэгіёнаў, з якімі раней былі звязаны, сталі глыбінкай, у хатах раптам з'явіліся кросны, людзі пачалі ткаць дываны, габелены і іншае, — расказвае Аляксандр Лакотка. — Дзіўна: вельмі хутка аднавіліся многія народныя промыслы. Я бачыў гэта ў вёсках Пастаўскага і Глыбоцкага раёнаў. У тым жа Моталі (Брэсцкая вобласць) у канцы 80-х рэзка адрадзілася вытворчасць кажухоў, шапак з аўчыны — усё гэта нават стала модным».

Турызм — магчыма, той самы рухавік, які мог бы садзейнічаць захаванню нашых вёсак і малых гарадоў, іх эканамічнаму развіццю. Напрыклад, можна ўзяць некаторыя Скандынаўскія краіны, дзе ў адрозненне ад многіх краін Еўропы захаваліся некранутыя цывілізацыяй глыбінкі. Калі ў той жа Лапландыі былі арганізаваны турысцкія сцежкі на хутары і ў малыя гарады, вельмі шпарка пачалі адраджацца народныя мастацкія і традыцыйныя промыслы, сёння гэта пастаўлена на камерцыйны ўзровень і мясцовае насельніцтва жыве на гэтым.

А чаму б і нам не **рабіць стаўку на народныя промыслы (сакрэт трэці)**? У Беларусі налічваецца каля 100 цэнтраў народных промыслаў і рамёстваў, дзесяткі лакальных раёнаў традыцыйнага ткацтва і вышыўкі, ганчарства, пляцення. Знойдзецца спажывец на традыцыйныя народныя вырабы — іншы пачнуць ткаць, вышываць, плесці з лазы і саломы. А хіба турысту будзе нецікава пасачыць за той жа працай бондара, каваля альбо самому патрапіць «на курсы» па саломапляценні.

На думку навукоўца, у Беларусі недастаткова праводзіцца кірмашоў, фестываляў, выстаў, не хапае цэнтраў традыцыйнай культуры, якія б функцыянавалі круглы год. Нядрэнна было б адрадзіць беларускія кірмашы, якія некалі былі вядомы ў Еўропе, напрыклад, у Зэльве, Давыд-Гарадку, Бездзежы, Гарадной, Высокім, Івянцы, Ракаве. Мы б маглі выкарыстоўваць кірмашы як асаблівую беларускую «фішку». Усё ж гэта не проста продаж сувеніраў, а шэраг традыцый, тут праводзіліся святы, гульні, ладзіліся вяселлі. Этнографы XIX стагоддзя разглядалі кірмашы як крыніцы навуковых ведаў, дзе можна вывучаць народную культуру.

Нашы традыцыі, святы — гэта таксама той каштоўны прадукт, які абавязкова трэба ўжываць у турызме. Тое ж Купалле ў розных рэгіёнах адметна святкавалася, шырока былі вядомы ў Еўропе такія нашы цікавыя абрады, як «пахаванне стралы» на Веткаўшчыне, «ваджэнне куста» ў Жыткавіцкім раёне, Юр'е ў вёсцы Пагост. У нас ёсць прошчы, ростані, святыя горы, крыніцы, камяні, зачараваныя млыны, з якімі звязаны пэўныя абрады, паданні, легенды. Многія з гэтых абрадаў можна рабіць пад заказ, на турыста. Зусім не трэба прыдумляць нейкія легенды, падлог людзі «раскусяць» вельмі хутка. У нас багатая спадчына.

Сакрэт чацвёрты: аднаўляць, а не прыдумляць наноў.

Інфармацыйны голад

На тэрыторыі Беларусі захоўваецца каля 15 тысяч помнікаў, больш як 2 тысячы з якіх могуць выкарыстоўвацца ў турысцка-экскурсійным паказе. А на думку Аляксандра Іванавіча, гэту лічбу можна павялічваць у некалькі разоў, трэба толькі паступова, сістэмна прыводзіць іх у парадак: «Часам ёсць помнік, але гэтае месца зарасло травой, альбо да яго немагчыма дабрацца, многія нашы паркі трэба расчышчаць. Так, сядзібна-паркавых комплексаў у нас вядома каля 900, а дабрацца можна толькі да 150, у турысцкую інфраструктуру ўключана і таго меней. Думаю, трэба адраджаць такія формы грамадскіх работ, як суботнікі, аднаўляць нашы выдатныя мясціны ўсім разам: і сіламі інвестараў, і турысцкіх арганізацый, школ, мясцовых жыхароў, моладзевых арганізацый. Гэта будзе ўздзейнічаць на нашу нацыю, мараль, патрыятызм.

На многім з таго, што зараз лічыцца не патрэбным, можна рабіць турызм. Чаму мы, напрыклад, не выкарыстоўваем такія выдатныя помнікі археалогіі, як гарадзішчы? «Знакамітае гарадзішча на Менцы, за 10 кіламетраў ад сталіцы, магло б стаць цэнтрам кансалідацыі славян, там можна праводзіць выдатныя міжнародныя фестывалі. І каб гэты помнік, як і многія іншыя, стаў сусветнавядомым, трэба не так многа грошай. Неабходна толькі высекчы кустоўе, выкасіць крапіву, прывесці да ладу тэрыторыю, пракласці сцежку, стварыць глядацкую пляцоўку і аўтастаянку, — прапануе Аляксандр Лакотка. — Нават руінаваныя аб'екты могуць выдатна экспанавацца. Трэба іх толькі закансерваваць, замацаваць, расчысціць, прывязаць да інфраструктуры камфорту і насыціць інфармацыяй».

— Рашучае значэнне тут павінна мець інфармацыя. Не візуальнае сузіранне аб'ектаў, а менавіта звесткі, з ім звязаныя, важныя для турызму як аб'екта пазнання, — адзначае Аляксандр Лакотка. — Здавалася б, інфармацыі ў нас дастаткова. Але мы не ўмеем ёй карыстацца, падаваць і, у некаторай меры, захоўваць. Напрыклад, у тым жа Ракаве шмат забудоў, вуліц, ваколіц, звязаных з выдатнымі дзеячамі Беларусі і замежжа. Хіба мы карыстаемся гэтым? У нас не распрацаваныя турысцкія карты, дзе ўсе гэтыя аб'екты будуць не проста пазначаныя значкамі, а насычаныя падрабязнай інфармацыяй. Напрыклад, каб па тым жа Слоніме ці Гродне было распісана ўсё, што можна паглядзець. Няма і аўтамабільных турыстычных картаў, арыентуючыся па якіх можна знайсці найбольш кароткія дарогі з любога кутка Беларусі да помнікаў архітэктуры і культуры. На жаль, не ўдалося нам раскруціць праект, каб інфармацыя пра аб'екты гісторыка-культурнай спадчыны, помнікі прыроды і іншыя, размяшчалася ў сістэме дарожнага сэрвісу (на аўтастаянках, запраўках, пунктах харчавання). Стэнды са звесткамі пра цікавыя месцы ў наваколлі кожнага населенага пункта, гэтак жа як і стэнды на вакзалах, маглі б даволі хутка акупіцца.

У нашай краіне каля 300 музеяў, і інтэрнэт-каталог, дзе б яны былі сістэматызаваныя па тэмах, кірунках, паслугах, прывязцы да пэўнага рэгіёна, таксама быў бы на карысць развіцця турызму...

Сакрэт пяты: насыціць інфармацыяй.

Прапанова для суайчыннікаў

А ці кожны беларус ведае сваю краіну? Ды што там, хоць бы свой горад, вёску, у якой ён жыве. Чым яны славяцца, якая іх гісторыя. Калі нам самім не хапае такой інфармацыі, дык што ўжо тады марыць пра наплыў замежнікаў. І наша краіна тоіць у сабе шмат сакрэтаў, давайце мы самі паспрабуем да іх дабрацца. Аляксандр Іванавіч прапанаваў такія варыянты для падарожнікаў. Што паглядзець з...

...музеяў: Беларускі дзяржаўны музей народнай архітэктуры і быту (у Строчыцах), музеі дзеячаў культуры (Купалаўскі і Коласаўскі запаведнік), музеі Оршы, Турава, Полацка.

...гарадоў: **Гродна** (Стары і Новы замак, манументальныя ансамблі, зоны гістарычнай забудовы паміж цэнтрам і вуліцай 17 Верасня), **Слонім** (адзіны ў Беларусі горад, які захаваў прыкметы барочнай планіроўкі), **Нясвіж** (адзіны рэнесансны горад), **Мазыр** (другая Швейцарыя, цікавы ландшафт), **Бабруйск** (тэрыторыю крэпасці), а таксама **Давыд-Гарадок, Шклоў, Оршу, Асвею, Браслаў, Відзы, Паставы,** гарады **Нарачанскага краю**.

...мястэчак: **Ракаў, Івянец, Зэльву, Свіслач, Целяханы, Урэчча, Капаткевічы, Сялібу, Зэмбін, Даўгінава, Свір, Вараняны.**

...вёсак: **Нізок, Наносы, Падарэссе, Ляскавічы, Моталь, Турышчэвічы, Казацкія Балсуны, Пагост.**

...сядзібаў: **Залессе** (Агінскага), **Завоссе** (Міцкевіча), **Мерацоўшчына** (Касцюшкі), **Убель** (Манюшкі), прыгожыя сядзібна-паркавыя комплексы — **Раванічы, Высокае, Жылічы, Высокі Бераг, Шчорсы.**

...цэнтраў народных рамёстваў: **Поразава** (кераміка), **Моталь** (кажухі, ткацтва), **Гарадная** (кераміка), **Крошын** (кавальства), **Огава** (распісныя куфры).

Для тых, хто хоча зведаць Беларусь, навукоўцамі распрацаваны цэлы спіральны маршрут, які закранае найбольш цікавыя, адметныя мясціны нашай краіны (больш падрабязна з ім можна пазнаёміцца па кніжцы Аляксандра Лакоткі «Гісторыка-культурныя ландшафты Беларусі»). Праехаць яго цалкам магчыма за тыдні тры і на ўласным аўто, і на аўтобусах. Маршрут ужо апрабаваны не толькі навукоўцамі, але і звычайнымі беларусамі, якія такім чынам праводзілі свой адпачынак. Пачынаючы з Мінска, трэба накіравацца ў Нарачанскі край, пасля — на Браслаўшчыну, Полацк, Віцебск, Оршу, Магілёў і наваколле, адтуль — на Чачэрск, Ветку, Добруш, Гомель, пасля — Мазыр, Тураў, Слонім, затым — Нясвіж, Мір, Навагрудак і пад канец у Ліду і Гродна.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

БАТЭ ўдала стартаваў у Лізе чэмпіёнаў

Другі кваліфікацыйны раўнд, з якога БАТЭ пачало сёлета выступленне ў Лізе чэмпіёнаў, каманда амаль прайшла — наўрад ці магчыма, што македонскі клуб «Скоп'е», які ў аўторак абыгралі барысаўчане на чужым полі з лікам 2:0, здолее штосьці змяніць у Барысаве.

Македонскай камандзе не дапамаглі ні хатнія сцены, ні звыклая для іх спякота (падчас гульні тэмпература не апускалася ніжэй за 30 градусаў). Беларусы асцярожна пачалі, хутка асвоіліся і напрыканцы першага тайма, на 40-й хвіліне, Сяргей Крывец адкрыў лік. У другім тайме вызначыўся барысаўскі форвард Максім Скавыш, які дзеліць з Крыўцом лідарства ў гонцы бамбардзіраў нацыянальнага першынства. Такім чынам, на 49-й хвіліне матча лік стаў 2:0 на карысць беларускага клуба. Македонцы да канца матча нічым не здолелі вызначыцца, адзіная больш-менш рэальная небяспека каля варот Сяргея Верамко ўзнікла на 85-й хвіліне, праўда, мяч у створ варот не трапіў.

Пасля матча **галоўны трэнер барысаўчан Віктар ГАНЧАРЭНКА** адзначыў нязвыклае для беларусаў надвор'е, у якое давялося гуляць у Македоніі. «Было вельмі душна. Але нягледзячы на гэта, мы здолелі прадэманстраваць вельмі сталую гульню». Магчыма, пад сталай гульнёй Ганчарэнка меў на ўвазе і паводзіны сваіх гульцоў, якія не паддаліся на правакацыі. «Мы падоўгу кантралявалі мяч і пазбавілі суперніка магчымасці атакаваць. Галы Крыўца і Скавыша дазволяць нам спакойна рыхтавацца да сустрэчы ў адказ», — падзяліўся трэнер. Трэба дадаць, што спакойна рыхтавацца да сустрэчы ў адказ БАТЭ дазволіць і выдатны настрой пасля першага круга нацыянальнага першынства, дзе БАТЭ ад найбліжэйшага паводле вынікаў суперніка аддзяляе 12 ачкоў.

Гульня ў адказ са «Скоп'е» адбудзецца 21 ліпеня на гарадскім стадыёне Барысава. Як паведамляе сайт барысаўскай каманды, білеты паступяць у продаж 17 ліпеня ў 10 гадзін раніцы ў касы стадыёна. Кошт білета — 10 тысяч рублёў (дзіцячага — 2 тысячы).

Алена АЎЧЫННІКАВА.

«Чарнобыльцы» змогуць атрымаць стыпендыю ў 3,5 тыс. долараў

Вучоны савет Белдзяржуніверсітэта зацвердзіў палажэнне аб стыпендыі фонду Марыі Шарапавай, памер якой будзе складаць 3500 долараў ЗША, паведамілі ў прэс-службе ўніверсітэта. Такая падтрымка таленавітых студэнтаў БДУ з раёнаў, пацярпелых ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, з'яўляецца сумеснай ініцыятывай фонду Марыі Шарапавай і Праграмы развіцця ААН.

Атрымаць стыпендыю змогуць студэнты першага курса дзённага аддзялення — і «платнікі», і «бюджэтнікі». Для ўдзелу ў конкурсе трэба быць грамадзянінам Беларусі (або мець від на жыхарства), мець статус асобы, пацярпелай ад катастрофы на ЧАЭС, альбо жыць не менш за 10 гадоў на забруджанай тэрыторыі, мець патрэбу ў матэрыяльнай дапамозе, актыўна ўдзельнічаць у грамадскай, навуковай, валанцёрскай і іншых відах дзейнасці, мець высокі бал дакумента аб сярэдняй (спецыяльнай) адукацыі.

Вырашаць, каму будзе выплачвацца стыпендыя, будзе адборачная камісія ВНУ, у склад якой уваходзяць прадстаўнікі БДУ, ПРААН і Міністэрства па надзвычайных сітуацыях. Рашэнне пра захаванне стыпендыі ў другім семестры 1 курса і наступных семестрах будзе прымацца з улікам паспяховасці стыпендыята (не менш за 9 балаў па прадметах спецыяльнасці і не менш за 7 балаў па астатніх дысцыплінах) і яго ўдзелу ў грамадскім і навуковым жыцці ўніверсітэта.

Нагадаем, што цікавасць знакамітай тэнісісткі Марыі Шарапавай да Беларусі не выпадковая: ратуючыся ад чарнобыльскай катастрофы, яе бацькі пераехалі з Гомеля ў сібірскі гарадок Нягань, дзе ў 1987 годзе і нарадзілася Марыя.

Павел БЕРАСНЕЎ.

Занатоўкі мастака

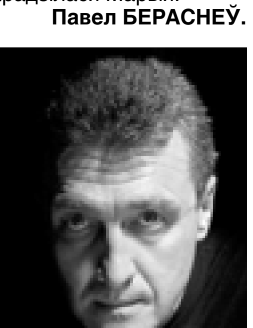

ТЭРТУЛІЯН І АБСУРД

Сто разоў я сам сабе задаваў пытанне: «Ты верыш людзям?» і дзевяноста дзевяць разоў адказваў: «Не веру!» Безумоўна, дзевяноста дзевяць разоў я адказаў разумна. Калі я так адказаў на пытанне пра людзей, дык прыблізна такі ж адказ мусібыць і пра Бога. Што, зноў жа ж — разумна і лагічна. Але вера не лагічная і не разумная, вера абсурдная. Пра абсурднасць веры сказаў Тэртуліян: «Credo quia absurdum est (Веру, бо абсурдна)». Ніякай іншай веры, акром як абсурднай, не існуе...

ВЫБІРАННЕ

Заўважыў за сабою такую рысу: заўжды выбіраў сабе жанчыну, што знаходзілася найбліжэй да мяне. Чым бліжэй, тым лепей. Ні прыгажосць, ні розум, ні талент не мелі такога значэння, як адлегласць. Чым бліжэй да мяне жанчына, тым яна разумнейшая, таленавіцейшая і прыгажэйшая ад астатніх.

ЧОРНЫЯ СЕМКІ

Зімою, пасля вячэры ў мяне ёсць абавязак — засыпаць у пустую кармушку дзве жмені чорных семак. Кожны вечар я сыплю семкі ў кармушку, зробленую з пластыкавай бутэлькі. Аднаго разу я набраў жменю семак, а бутэлька аказалася усё яшчэ поўнай. Чаму сініцы, вераб'і і галубы прапусцілі цэлы дзень і не падзяўблі семкі? Не ведаю. У мяне нават няма часу, каб палюбавацца птушкамі за маімі вокнамі, але ў мяне ёсць час напоўніць кармушку. У наступны вечар яна была па-заўсёднаму пустая, і я насыпаў у яе дзве жмені чорных семак. У які-небудзь з выходных я абавязкова палюбуюся заваконнымі галубамі, вераб'ямі і сініцамі... І што з таго, што ў мяне няма выходных? Некалі я ўсё адно імі палюбуюся без усялякіх абавязкаў.

ВАЕННАЯ ЭВАЛЮЦЫЯ

Маракі былі самымі рамантычнымі з усіх вайскоўцаў. Ветразі, хвалі, штормы, буры, далёка-далёкія краіны... Маракі былі самымі-самымі, пакуль не з'явіліся лётчыкі. Неба зрабілася блізкім. На змену лётчыкам прыйшлі лётчыкі-касманаўты і лётчыкі-астранаўты. Тут усе хлопчыкі зразумелі, што астранаўтамі-касманаўтамі яны ніколі не стануць. Хлопчыкаў многа, а касманаўтаў-астранаўтаў зусім мала. Тут і адбыўся эвалюцыйны скачок у ваеннай справе. Самымі рамантычнымі ваярамі зрабіліся фінансісты. Не вока за вока, не зуб за зуб, а рубель за рубель, рубель за вока, рубель за зуб. У ваенналюбівых хлопчыкаў зноў ёсць надзея на вялікую перамогу.

ПІВА І ЗНІЖКІ

Ідзеш па сталіцы, а навокал процьма прапаноў: набудзь, прыдбай, купляй, бяры, пакаштуй, паспрабуй... Хутка слова «зніжкі» пачнуць пісаць большымі і ярчэйшымі літарамі чым пішуцца назвы на крамах. Можа «зніжкі» адразу з металу адліваць і ў назву шыльды ўстаўляць? Не! Хай мастакам-афармляльнікам застаецца іх праца. Фінансавы крызіс, працы і так мала. Хай пішуць пра зніжкі і адсоткі вялізнымі літарамі на ўсю вітрыну. Хай жывуць... З такімі развагамі я ішоў па праспекце, калі мяне перанялі дзве ўсмешлівыя жанчынкі: «Мужчына, мы запрашаем Вас на дэгустацыю новага піва!» Ну трэба ж, піва новае і дармовае наліваюць, а я піва не піў і не п'ю. Пачынаю адмаўляцца, а яны настойваюць... «Чаму Вы мяне запрашаеце?» — «Бо Вы — мужчына!» Так, я сапраўды мужчына, але ад піва дармовага адмовіўся, і камерцыйныя хітрыкі са зніжкамі мяне, шчыра кажучы, не спакушаюць.

ПАДАТКІ

Пасля паходу ў падатковую інспекцыю ўзнікае неадольнае жаданне выкурыць дзве цыгарэты ўзапар. Дастаткова адной цыгарэты, але жаданне было такое, нібыта я тры дні не паліў тытунь. Пасля размовы з падатковымі інспектарамі мне карціць закурыць. Не скажу, што размова была непрыемнай. Вы спяшаецеся заплаціць падаткі? Спыталі ў мяне. Не спяшаюся... Тады чакайце да першага жніўня. Раней трэба было ўсё аплаціць да пятнаццатага сакавіка... Цяпер інакш, мы да першага жніўня вышлем вам рахунак, а вы яго мусіце аплаціць да першага лістапада. Давядзецца пачакаць... Ад думкі пра доўгае чаканне мне таксама хочацца курыць, як і пасля выхаду з кабінета падатковага інспектара. У маіх сяброў іншая рэакцыя. Некаму цісне пасікаць, некаторым хочацца з'есці трохсотграмовы біфштэкс з крывёю. Маё жаданне самае сціплае. Я выкурыў цыгарэту і задумаў сусешыць сябе невялікім ганарарам за літаратурнаю творчасць. Па свой ганарар я паслаў дачку. Яна атрымала грошы і радасна паведаміла, што ёй далі сто, але ў сотні толькі семдзесят адсоткаў ганарару, таму я вінен рэдакцыі трыццатку. Выдатны ганарар — мінус трыццаць адсоткаў. «А можна падзяліць ганарар сумленна?» — сціпла спытаў я ў сваёй любімай дачкі. «Сумленна — гэта як? — Ты вернеш ім трыццатку, а семдзесят я табе падару. — Абдымаю, цалую...»— смеючыся, сказала добрая дачка і адключыла тэлефон. Ніщто так не суцяшае і не супакойвае чалавека ў фінансавых узаемаадносінах, як круглы нуль.

ВЯРТАННЕ

Забраў з мастацкага салона дзве свае карціны. Яны там правіселі паўгода і не прадаліся. Ніхто не хоча пераплачваць галерэйшчыкам. Ніхто не хоча аддаваць дадатковыя трыццаць адсоткаў перакупшчыку. Зразумела. Але калі ты нясеш карціны з галерэі ці выставы назад у майстэрню, настрой кепскі. Думаеш пра ўласную бяздарнасць, пра сваю нікому непатрэбнасць, пра свае недальнабачнасць і глупства. На што спадзяваўся, калі рабіў рамы і заносіў карціны ў салон? Вядома, спадзяваўся, што нехта набудзе недарагія палотны. Адно з трох набылі. Суцяшэнне, безумоўна. Але ёсць і выдаткі: адно палатно крыху прадавілі, на другой карціне трохі абабілі раму. Нёс я карціны і сам сябе ганіў і зневажаў. Нават аблайваў сам сябе гнюснымі словамі, ажно пакуль не спусціўся ў падземны пераход. У пераходзе ўсё кардынальна змянілася. Пад зямлёю я, нібыта чалавек, які тоне і дастаў дна, адштурхнуўся ад мінулага і пачаў думаць пра будучае, думаць не пра старыя і непрададзеныя карціны, а пра новыя малюнкі і палотны, пра новыя, яшчэ не выдадзеныя і не дапісаныя кнігі. З падземнага пераходу я выйшаў самаўпэўненым творцам, які верыць у сваю зорку.

Сведения об объекте республиканской собственности, подлежащем разгосударствлению и приватизации

Полное и сокращенное наименование объекта разгосударствления и приватизации, его ведомственная принадлежность			Республиканское сельскохозяйственное унитарное предприятие "Агрокомбинат "Юбилейный" (РСУП "Агрокомбинат "Юбилейный") Министерство промышленности Республики Беларусь
Адрес			211002, Витебская обл., Оршанский р-н, п/о Заднепровское
Вид деятельности объекта разгосударствления и приватизации, укрупненная номенклатура выпускаемой продукции			Сельское хозяйство, разведение свиней и крупного рогатого скота, производство мясопродукции, молока, выращивание зерновых и зернобобовых культур
Положение на рынке			Не занимает доминирующего положения
Планируемые сроки разгосударствления и приватизации			3 квартал 2009 г.
Предполагаемый способ разгосударствления и приватизации данного объекта			Создание открытого акционерного общества
Орган, осуществляющий разгосударствление и приватизацию данного объекта, и его местонахождение			Витебский областной территориальный фонд государственного имущества 210029, г. Витебск, ул. Правды, 38
Численность работающих, чел.			441
Срок предъявлений претензий			Месяц со дня опубликования
Предполагаемый размер уставного фонда создаваемого ОАО (начальная цена продажи), рублей			33 415 954 000
Стоимость основных фондов – всего, рублей			36 161 351 000
Площадь земельного участка, занимаемого объектом, га			3244 га, в т.ч. под застройкой – 8 га
Наличие принадлежащих предприятию долей (паев, акций) в активах других предприятий, рублей			21 773 000
Объекты интеллектуальной собственности в составе нематериальных активов, руб.			нет
Финансовое состояние объекта, руб.	Балансовая прибыль		1 277 096
	Задолженность	кредиторская	5 335 922
		дебиторская	303 581

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ ОБЪЕКТА ДОЛЕВОГО СТРОИТЕЛЬСТВА

Первые две секции 7 и 9-этажные 8-секционного многоквартирного жилого дома в составе 1-го пускового комплекса 1-ой очереди строительства «Комплекса жилой застройки неповышенной комфортности в квартале ул. Шафарнянской – Гинтовта – Ложинской – Городецкой»

Совместное общество с ограниченной ответственностью «БЕЛИНТЕ-РОБА» информирует физических и юридических лиц о создании объекта долевого строительства.

Информация о Застройщике

Застройщик (Заказчик) – СООО «БЕЛИНТЕ-РОБА».

Зарегистрировано решением № 653 Минского городского исполнительного комитета от 31 марта 2004 года в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190527399

Адрес Застройщика: 220103, г. Минск, ул. Калиновского, 77а, ком. 320, телефон/факс 281 41 15, 281 21 98.

Режим работы: понедельник – пятница: с 8.30 до 17.30, обед: 13.30 – 14.30, выходные дни: суббота, воскресенье.

СООО «БЕЛИНТЕ-РОБА» 31.03.2009 года был сдан в эксплуатацию объект «Многоквартирный жилой дом неповышенной комфортности по ул. Волгоградской, 64» (решение Минского городского исполнительного комитета от 02.04.2009 года № 667).

СООО «БЕЛИНТЕ-РОБА» имеет специальное разрешение (лицензия) № 02250/0463596 на право осуществления деятельности «Проектирование и строительство зданий и сооружений I и II уровней ответственности и проведению инженерных изысканий для этих целей», действительная до 03.03.2013 года, выданная Министерством архитектуры и строительства Республики Беларусь.

Информация о проекте

Цель строительства – выполнение инвестиционного проекта «Комплекс жилой застройки неповышенной комфортности в квартале ул. Шафарнянская – Гинтовта – Ложинская – Городецкая» в соответствии с утвержденным Председателем Минского горисполкома протоколом от 22 мая 2007 года.

Строительство «Комплекса жилой застройки неповышенной комфортности в квартале ул. Шафарнянская – Гинтовта – Ложинская – Городецкая» планируется осуществить в 4 очереди:

I очередь: жилой дом № 1 по г/п, 3 секции многоуровневого автоматизированного паркинга № 4 по г/п, повысительная насосная станция № 5 по г/п, трансформаторная подстанция № 6 по г/п. В составе 1-й очереди выделен 1-й пусковой комплекс в составе 2-х секций жилого дома № 1 (на 7 и 9 этажей), ТП № 6 по г/п.

Срок окончания строительства 1-ой очереди «Комплекса жилой застройки неповышенной комфортности в квартале ул. Шафарнянская – Гинтовта – Ложинская – Городецкая» – июль 2011 года.

Информация об объекте долевого строительства:

Объект долевого строительства – возведение 1-го пускового комплекса 1-й очереди строительства «комплекса жилой застройки неповышенной комфортности в квартале ул. Шафарнянская – Гинтовта – Ложинская – Городецкая» в составе двух секций в осях 11-13 (7 и 9-этажных) 9-секционного многоквартирного жилого дома № 1 со встроенными административными помещениями в подвальном этаже. Начало строительства – июль 2009 года. Продолжительность строительства – 8,5 месяца.

7-9-этажная часть жилого дома на 69 квартир состоит из двух секций. Площадь жилого здания – 4628,4 кв.м. Общая площадь квартир (проектная) – 3808,57 кв.м. Здание с подвальным этажом, в котором расположены помещения общественного назначения, и «теплым» техническим чердаком.

Высота этажей (от пола до пола) – 3 м, встроенных помещений подвала (от пола до потолка) – 2,5 м, «теплого» технического чердака – 1,6 м.

Состав квартир на этажах принят:

В 9-этажной поворотной секции в осях «11 - 12» - 2к-2к-2к (1 этаж), 1к-1к-2к-2к (2 - 9 этажи);

В 7-этажной торцевой секции в осях «12 - 13» - 1к-2к-2к-2к (1 этаж), 1к-1к-2к-2к-3к (2…7 этажи).

Секции оборудованы мусоропроводом и пассажирским лифтом грузоподъемностью 630 кг со скоростью 1 м/с.

Конструктивная схема жилого дома – монолитный каркас с монолитными диафрагмами жесткости и монолитными перекрытиями, наружные стены – из блоков ячеистого бетона. Подземная часть здания решена с монолитными наружными стенами.

Внутренняя отделка здания – декоративная штукатурка (места общего пользования), покраска акриловой и масляной краской, облицовка глазурованной керамической плиткой, отделка квартир – подготовка поверхности стен и потолка под отделку. Полы в квартирах – без покрытия, цементно-песчаная стяжка по звукоизоляционному слою. Наружная отделка здания – покраска фасадной краской, облицовка 1 - 3 этажей главного фасада декоративной плиткой на основе минерального сырья. Окна – из ПВХ профиля, стеклопакет. Лоджия – ПВХ профиль, остекление. Двери квартир входные – деревянные щитовые. Сантехническое оборудование – унитаз, счетчики холодной и горячей воды, внутренняя разводка системы водопровода и канализации. Система отопления и вентиляции – приборы отопления, естественная вентиляция.

Объект долевого строительства расположен в Первомайском районе г. Минска в границах улиц Шафарнянская – Гинтовта – Ложинская – Городецкая, на участке площадью 4,75 га. Площадь осваиваемого в составе 1-го пускового комплекса 1-й очереди строительства земельного участка (в границах работ) составляет 0,41 га.

Границами участка служат:

- с северной стороны – ул. Гинтовта с действующей 1-й очередью торгового центра «Дмитриев Кирмаш» и участком незавершенного строительства 2-й очереди;

- с восточной стороны – ул. Ложинская, застройка которой сформирована 9 этажными крупнопанельными и 3-5 этажными индивидуальными жилыми домами микрорайона «Уручье-5»;

- с южной стороны – ул. Городецкая и строящийся офисный и торгово-развлекательный центр «Порт»;

- с западной стороны – благоустроенная рекреационная зона Слепянской водной системы и ул. Шафарнянской.

В составе объекта будут выполнены:

- открытые автопарковки для временного хранения транспортных средств населения суммарной емкостью 22 машино-места;

- площадка для хозяйственных целей, мусоросборник для крупногабаритного мусора,

- временная детская игровая площадка (строительство постоянной запланировано со 2-м пусковым комплексом),

- озелененные дворовые территории.

Строительство прочих обязательных элементов инфраструктуры запланировано в составе последующих очередей.

Согласно Указа Президента Республики Беларусь от 15.06.2006 г. № 396 «О долевом строительстве многоквартирных жилых домов», для привлечения физических и юридических лиц к строительству по договорам создания объекта долевого строительства предлагается 69 квартир стоимостью:

- однокомнатные – общей площадью 42.01 - 46.41 кв.м, стоимостью за 1 кв.м в белорусских рублях в сумме эквивалентной 1 600 долл. США по курсу Национального банка Республики Беларусь на день заключения договора долевого строительства – 29 (двадцать девять) квартир;

- двухкомнатные – общей площадью 58.68 – 63.19 кв.м, стоимостью за 1 кв.м. в белорусских рублях в сумме эквивалентной 1 600 долл. США по курсу Национального банка Республики Беларусь на день заключения договора долевого строительства – 34 (тридцать четыре) квартиры;

- трехкомнатные – общей площадью 79.32 кв.м, стоимостью за 1 кв.м в белорусских рублях в сумме эквивалентной 1 600 долл. США по курсу Национального банка Республики Беларусь на день заключения договора долевого строительства – 6 (шесть) квартир.

Квартиры передаются без чистовой отделки.

Внеквартирные коридоры, лестничные клетки, лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, крыши, технические помещения, другие места общего пользования, несущие, ограждающие ненесущие конструкции, механическое, электрическое, сантехническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и (или) нежилых помещений, элементы озеленения и благоустройства, а также иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию здания, поступают в общую собственность дольщиков.

Вышеприведенные характеристики подтверждены заключением РУП «ГЛАВГОССТРОЙЭКСПЕРТИЗА» от 24.06.2009 г. № 1206-5/09.

Застройщиком получены:

- акт выбора места размещения земельного участка для строительства объекта «Комплекса жилой застройки неповышенной комфортности в квартале ул. Шафарнянской – Гинтовта – Ложинской – Городецкой» на 4,75 га, утвержденный от 01.09.2008 года Председателем Минского городского исполнительного комитета;

- разрешение Минского городского исполнительного комитета от 26.03.2009 г. № 608;

- разрешение Минского городского исполнительного комитета от 25.06.2009 г. № 1393;

- свидетельство (удостоверение) о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения право временного пользования № 500/1032-851;

- проектно-сметная документация, прошедшая в установленном порядке государственную экспертизу, заключение РУП «ГЛАВГОССТРОЙЭКСПЕРТИЗА» от 24.06.2009 г. № 1206-5/09;

- выданное органом государственного строительного надзора разрешение на производство строительно-монтажных работ от 01.07.2009 г. № 2-206Ж-029/09;

- договор генерального строительного подряда . № 001-ГП/2009-У от 27.05.2009 г., заключенный с ООО «АСТРА ИНВЕСТ».

Zepter Bank

ЗАО «ЦЕПТЕР БАНК»
220034, ул. Платонова, 1Б, г. Минск, Беларусь
www.zepterbank.by., эл. адрес: info@zepterbank.by
Тел. (+375 17)331 89 49, факс (+375 17)331 89 48

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 июля 2009 г.
(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.07.2009	01.07.2008
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	548,9	-
3	Средства в Национальном банке	1102	1 972,6	-
4	Ценные бумаги:	1103	9 707,5	-
	для торговли	11031	1 346,4	-
	удерживаемые до погашения	11032	-	-
	в наличии для продажи	11033	8 361,1	-
5	Кредиты и другие средства в банках	1105	38 403,1	-
6	Кредиты клиентам	1106	8 403,4	-
7	Долгосрочные финансовые вложения	1107	-	-
8	Основные средства и нематериальные активы	1108	1 198,6	-
9	Прочие активы	1109	579,1	-
10	ИТОГО активы	110	60 813,2	-
11	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
12	Средства Национального банка	1202	-	-
13	Кредиты и другие средства банков	1205	1 990,9	-
14	Средства клиентов	1206	13 200,2	-
15	Ценные бумаги, выпущенные банком	1208	-	-
16	Прочие обязательства	1209	1 084,6	-
17	ВСЕГО обязательства	120	16 275,7	-
18	КАПИТАЛ			
19	Уставный фонд	1211	36 000,0	-
20	Эмиссионный доход	1212	-	-
21	Резервный фонд	1213	131,8	-
22	Накопленная прибыль	1214	8 420,4	-
23	Фонд переоценки статей баланса	1215	(-14,7)	-
24	ВСЕГО капитал	121	44 537,5	-
25	ИТОГО обязательства и капитал	12	60 813,2	-
26	ТРЕБОВАНИЯ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА НА ВНЕБАЛАНСОВЫХ СЧЕТАХ			
27	Требования	1301	1 697,5	-
28	Обязательства	1302	341,6	-

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ на 1 июля 2009 г.
(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.07.2009	01.07.2008
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	2 165,0	-
2	Процентные расходы	2012	239,6	-
3	Чистые процентные доходы	201	1 925,4	-
4	Комиссионные доходы	2021	59,3	-
5	Комиссионные расходы	2022	26,7	-
6	Чистые комиссионные доходы	202	32,6	-
7	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	203	10 678,9	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	7,3	-
9	Доход в форме дивидендов	205	-	-
10	Чистые отчисления в резервы	206	229,9	-
11	Прочие доходы	207	-	-
12	Операционные расходы	208	2 486,0	-
13	Прочие расходы	209	52,0	-
14	Налог на прибыль	210	2 183,8	-
15	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	7 692,5	-

Председатель Правления **Дворников Игорь Андреевич**
Главный бухгалтер **Нестерова Галина Чеславовна**
Дата подписания «08» июля 2009 г.

Лицензия Национального банка Республики Беларусь от 13 ноября 2008 года № 31 на осуществление банковской деятельности. УНП 807000214 БИК 153001820

Дзённік фестывалю

СЛАВЯНСКІЯ АДКРЫЦЦІ — І ЗАКРЫЦЦЁ

Сёння Віцебск афіцыйна развітваецца з XVIII Міжнародным фестывалем мастацтваў. Для кагосьці, зрэшты, усё толькі пачнецца — увечары ў канцэртнай зале «Віцебск» будуць названыя імёны пераможцаў дзіцячага міжнароднага музычнага конкурсу, з якіх потым, як паказвае практыка, вырастаюць калі не вялікія «зоркі», то ўсё ж сапраўдныя артысты. Аднак большасць удзельнікаў і гасцей «Славянскага базару-2009» збярэцца ў Летнім амфітэатры, каб сказаць: бывай, фестываль! Да сустрэчы налета!

Увогуле сімвалічна, што якраз на дзень закрыцця, 16 ліпеня, прыпадае Дзень Саюзнай дзяржавы на фестывалі. Бо гэты агульны «дах» аб'ядноўвае тых, хто дарыў і дорыць увесь тыдзень гледачам свае лепшыя песні — ад лаўрэата спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Беларусі «Праз мастацтва — да міру і ўзаемаразумення» кампазітара Аляксандры Пахмутавай да артыстаў цырка Юрыя Нікуліна на Цвятным бульвары, ад артгурта «Хор Турэцкага» да беларускага дзяржаўнага заслужанага харэаграфічнага калектыву «Харошкі», ад гурта «БІС» да Іосіфа Кабзона, ад Барыса Маісеева да «Беларускіх песняроў».

На жаль, ідэя сабраць на галоўнай фестывальнай пляцоўцы ўдзельнікаў «Песняроў» розных пакаленняў і сумесным выступленнем адзначыць 40-годдзе легендарнага калектыву так і не ўвасобілася ў жыццё. І ўсё ж адразу дзве іпастасі «Песняроў» віцебская публіка ўбачыла — учора на канцэрце майстроў мастацтваў Беларусі выступілі «Беларускія песняры» і дзяржансамбль «Песняры», пацвердзіўшы, што музыка не мае маскоўскай ці мінскай прапіскі, яна жыве ў нашых сэрцах.

«СЛАВЯНСКІ БАЗАР» ТРАПІЦЬ У ЭНЦЫКЛАПЕДЫЮ

Праўда, гаворка ідзе не пра ўвесь мастацкі форум, якому можна было б прысвяціць асобную энцыклапедыю, а пра яго нязменнага кіраўніка — дырэктара фэсту Радзівона Баса. Артыкул аб ім павінен увайсці ў другое, дапоўненае і дапрацаванае выданне «Энцыклапедыі папулярнай музыкі». «Калі не будзе артыкула пра Баса, то выдання ўвогуле не будзе», — запэўніў аўтар і складальнік энцыклапедыі, журналіст, член Саюза пісьменнікаў Беларусі Дзмітрый Падбярэзскі.

Па шчырасці, гэты зборнік — першае ў нашай краіне выданне такога кшталту — выйшаў з друку яшчэ летась, аднак дагэтуль у Беларусі і тым больш у Расіі мала хто пра яго ведае. Таму аўтар і прыехаў на фестываль асабіста — расказаць пра ўжо запоўненыя «белыя плямы» ў гісторыі беларускай музыкі і пра тое, што засталося іх яшчэ шмат. Усё ж выданне абмежавана пэўнымі часовымі рамкамі, умоўна з 1939 да 2007 года. У ім 570 артыкулаў, прысвечаных як асобным выканаўцам (напрыклад, адкрывае энцыклапедыю па алфавіце спявачка Іскуі Абалян), так і калектывам, а таксама прадстаўнікам прафесій, звязаным з музыкай — прадзюсарам, выдаўцам, гукарэжысёрам, кліпмейкерам.

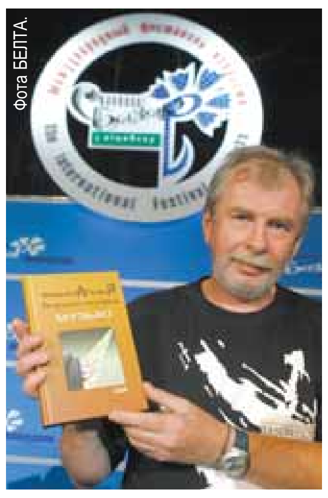
Фота БЕЛТА.

«Столькі адкрыццяў было зроблена пры складанні гэтага даведніка! Напрыклад, што першы джаз-аркестр БССР насамрэч быў створаны не ў 1940 годзе Эдзі Рознерам, а зусім іншым чалавекам на 2 гады раней. Або што ў рэпертуары выхадцаў з Беларусі, гурта «Бі-2», і цяпер ёсць каля 5 хітоў з рэпертуару бабруйскага гурта «Сонечны бок», вядомага ў 1980-я па фестывалі ЦК камсамола...» — заінтрыгаваў музычных крытыкаў аўтар. Адкрыцці гэтыя, і магчыма нават сенсацыі, працягнуцца ў другім выданні, якое плануецца зрабіць мультымедыйным і для якога ўжо гатова каля 600 артыкулаў. Цікава ж слухачам даведацца, хто ёсць хто ў беларускай музыцы.

АНЖЭЛІКА АГУРБАШ ПРЫЕХАЛА З ДВУМА ЦЕНЯМІ

На сольным канцэрце Барыса Маісеева віцебская публіка пачула-такі шырока разрэкламаваны дуэт Барыса і Анжэлікі, песню «Два цені». За кулісамі артысты кранальна віншавалі адно аднаго і сцвярджалі, што цяпер яны не проста добрыя сябры, а «музычныя брат і сястра».

Спявачка ласкава фатаграфавалася з усімі ахвотнымі, але ад больш цесных кантактаў з прыхільнікамі

Фота БЕЛТА.

яе абаранялі суровы ахоўнік і новая дырэктарка, якія двума ценямі суправаджалі Анжэліку паўсюдна і не дазвалялі лішняга. «А куды падзелася былая дырэктарка і сяброўка — Вольга, жонка мастака Андрэя Смаляка? — недаўменна перашэптваліся журналісты. — Яны ж гадоў 15 сябравалі, так усё добра было». На гэтыя роспыты артыстка адмоўчвалася — але, па чутках, у распадзе гарманічнага сяброўства і партнёрства вінаватыя грошы: ці то муж Анжэлікі, маскоўскі «каўбасны кароль» Мікалай Агурбаш, не пажадаў выкупляць задорага чарговы партрэт жонкі ў мастака, ці то сам Андрэй Смаляк усё ніяк не можа дараваць, што карціну «Кіркораў на асле» расійскі «кароль попмузыкі», добры прыяцель спявачкі, не захацеў набыць ні за якую суму.

Сама Анжэліка ўсім сваім выглядам давала зразумець, што яе гэтыя разборкі ніяк не датычацца і не засмучаюць. Не засмуціла артыстку і тое, што яе дачка, Даша Ялінская, якая сёлета спрабавала прабіцца на конкурс «Новая хваля» ад Беларусі, не прайшла адбор.

— Шчыра кажучы, па-мацярынску, паколькі я бяру ўдзел у лёсе Дашы, я наадварот, толькі ўзрадаваная, — здзівіла прызнаннем Анжэліка. — Бо конкурсы — вельмі няўдзячная рэч. Я ніколі не ўдзельнічала ў вакальных спаборніцтвах, толькі ў конкурсе прыгажосці, куды трапіла выпадкова; адзіны конкурс, у якім я мела шчасце выступаць, — гэта было «Еўрабачанне», — дзякуй, мне хапіла, больш не трэба. І дачцэ гэты шлях я не параіла. Але ў яе ў любым выпадку яшчэ ўсё наперадзе, яна поўная сілаў, гэта прадстаўнік новага пакалення з новымі прагрэсіўнымі поглядамі, у яе свая каманда сяброў — музыкантаў, аранжыроўшчыкаў, дыджэяў, яна сама піша песні на англійскай мове, паціху робіць свой сольны праект.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	4.58	21.32	16.34
Віцебск —	4.41	21.29	16.48
Магілёў —	4.48	21.22	16.34
Гомель —	4.53	21.11	16.18
Брэст —	5.15	21.46	16.31
Гродна —	5.24	21.38	16.14

Месяц
Апошняя квадра 15 ліпеня. Месяц у сузор'і Цяльца.

Імяніны
Пр. Аляксандра, Анатолія, Васіля, Піліпа, Сцяпана.
К. Марыі, Бенядзікта, Сцяпана.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

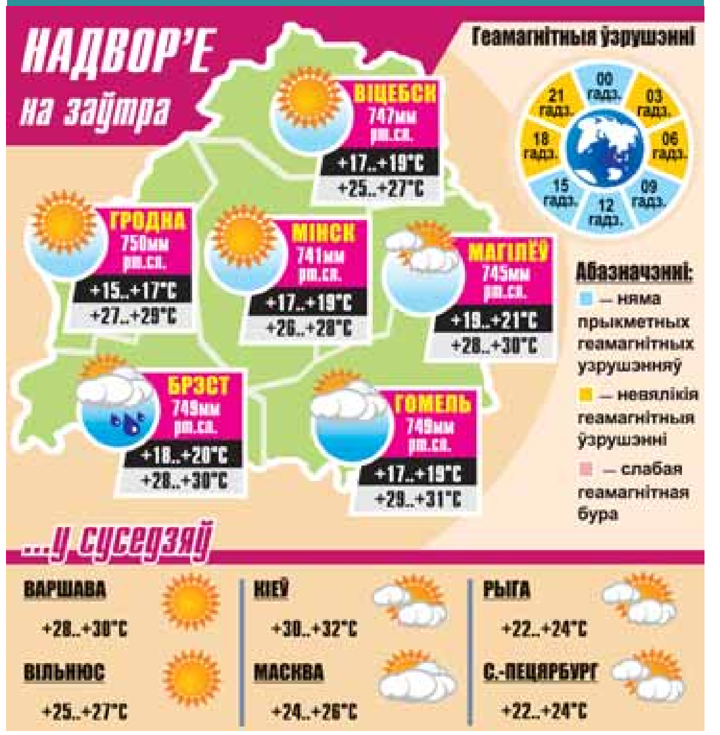

Дзве даты — 16 ліпеня

1944 год — у Мінску адбыўся грандыёзны мітынг жыхароў горада, прысвечаны вызваленню сталіцы Беларусі. Больш як 50 тысяч гараджан і 30 тысяч партызан запоўнілі тэрыторыю іпадрома. На мітынгу выступілі першы сакратар ЦК КП(б)Б П. Панамарэнка і камандуючы войскамі 3-га Беларускага фронту генерал арміі І. Чарняхоўскі. Мітынг завяршыўся ўрачыстым парадам партызанскіх фарміраванняў.

1054 год — папа рымскі Леў IX аб'явіў анафему канстанцінопальскаму патрыярху Міхаілу, што стала пачаткам расколу хрысціянскай царквы на каталіцкую і праваслаўную.

Цытата дня:

«Самы надзейны спосаб запомніць дзень нараджэння сваёй жонкі — забыць яго хоць бы аднойчы».

Джозеф Косман.

Святая Ганна «прытуліла» рэдкую птушку

Гродзенскія арнітолагі знайшлі пару драпежнікаў у нішы за статуяй святой Ганны на фасадзе Пабернардынскага касцёла. Пра гэта паведаміў старшыня савета Гродзенскага абласнога аддзялення ГА «Ахова птушак Бацькаўшчыны» Дзмітрый Вінчэўскі.

Паводле яго слоў, гэта адзіная пара пустэльгаў, якая ўгняздзілася ў Гродне. У птушак вывелася сем птушанят, якія ўжо вылецелі з гнязда. Як расказаў арнітолагам настаяцель касцёла, гэтых прыгожых буйных птушак у нішы храма ён заўважаў некалькі гадоў запар. Яшчэ адна пара птушак спрабуе ўгнездзіцца на тэлевізійнай вышцы, але адтуль яе праганяюць людзі.

Наогул жа пустальга ў гарадах Беларусі сустракаецца рэдка. Тры-чатыры дзясяткі птушак апошнім часам угняздзіліся ў Брэсце. Пустальга занесена ў Чырвоную кнігу Беларусі. Усяго ў краіне, па ацэнках спецыялістаў, налічваецца 1,2 тыс. пар сокалаў-пустэльгаў.

Вастрыня зроку пустальгі вышэйшая за чалавечую ў 2,6 раза. Чалавек з такім зрокам мог бы прачытаць усю табліцу для праверкі зроку з адлегласці 90 м.

БЕЛТА.

Навіны сталіцы

У Мінску пабудуюць падземныя тунэлі

У сталіцы мяркуецца будаўніцтва трох падземных транспартных тунэляў. Такія планы закладзены ў карэктуры Генеральнага плана развіцця сталіцы да 2030 года.

Як расказалі ў КУП «Мінскграда», першы тунэль будзе пачаты на вуліцы Акадэмічнай і выйдзе на вуліцу Сурганава за праспектам Незалежнасці. Другі звяжа вуліцу Жукоўскага (на скрыжаванні з Магілёўскай) з вуліцай Ульянаўскай (за вуліцай Свярдлова). Трэці пачнецца ад вуліцы Леніна (за скрыжаваннем з вуліцай Ульянаўскай) і выйдзе на праспект Пераможцаў у раёне яго скрыжавання з вуліцай Багдановіча. Гэта дазволіць павялічыць прапускную здольнасць на самых «вузкіх» і складаных участках вулічна-дарожнай сеткі горада. Адзначым, што пакуль гэта толькі стратэгія развіцця транспартнай сеткі Мінска. Яе рэалізацыя патрабуе вялікіх капіталаўкладанняў.

Вольга ЖАРЫНА, «Мінск—Навіны».

МАК

● На Мокія, у Макаў дзень, пачыналі збіраць мак. На Русі мак шырока выкарыстоўвалі пры выпяканні булак, ватрушак і караваяў і г.д. Здавён ведалі снатворнае дзеянне маку. Мак выкарыстоўвалі таксама і як ахоўны сродак супраць «дурнога» вока і ведзьмакоў.

● Гэты дзень лічыўся нешчаслівым, таму непажадана было пачынаць ці працягваць якія-небудзь справы. Увогуле ў гэты дзень трэба было быць вельмі асцярожнымі.

Мак — расліна з чырвонай, пунсовай, радзей белай ці жоўтай кветкай, якая ў культуры розных народаў сімвалізавала сон: сны чалавека, часам прарочыя, зімовы сон прыроды і г.д. Часам мак сімвалізаваў уваскрэсенне пасля смерці. У некаторых рэгіёнах выява маку выкарыстоўвалася ў арнаментальных вышыўках, была атаясамленнем ранішняга свету, досвітку, здароўя і прыгажосці.

● Народныя знахары выкарыстоўвалі сок маку як абязбольвальны і снатворны сродак. Часта ўжывалі мак для лячэння эпілепсіі. З цягам часу людзі навучыліся атрымліваць з маку сродкі моцнага ўздзеяння на псіхіку чалавека — наркотыкі опій і морфій.

● Насенне маку выкарыстоўвалі ў якасці абярэга ад нечаканага госця і ліхога вока. Для гэтага неабходна было апоўначы прачытаць на мак спецыяльную замову і рассыпаць насенне па «межах» свайго падворка.

Калі чалавек палахлівы

Здараецца так, што чалавек чагосьці спалохаўся, яго сурочылі, і жыццё яго ператвараецца ў жах. Каб яму дапамагчы, трэба прачытаць на мак наступную замову і абсыпаць чалавека гэтым насеннем:

«У рабы (імя) сонца перад вачыма, яго месяц за плячыма, зоркі над галавой. Месячыкам раб (імя) падвяжацца, нічога не будзе баяцца. Устаньце яму на помач, уся Святая Прытча, каб ворагі не маглі ні галавы падняць, ні дрэннага слова супраць яго казаць. Шэры мак — раскаціся, усе ворагі — разыдзіцеся!»

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Крынічка

«Цякла тут з лесу невялічка
Травой заросшая крынічка».
Якуб КОЛАС.

Рубрыку вядзе Валянціна ШПІЛЕЎСКАЯ, тэл. 285 88 81 — № 22 (311)

Як абрываць пасынкі ў памідораў?

«Раскажыце, як правільна пасынкаваць памідоры».
В. Осіпава, *Мінскі раён.*

Характар пасынкавання залежыць ад біялагічных асаблівасцяў гатунку і ад месца іх вырошчвання. Высакарослыя гатункі і гібрыды пасынкаваць вельмі проста. Іх фарміруюць у адно сцябло. Галоўнае — своечасова выдаляць пасынкі з кожнай пазухі лістоў, калі яны адрастаюць не больш як 5 см. Пасынкі можна прышчыкваць кожны тыдзень, як толькі яны адрастаюць да такой велічыні, каб за іх можна было ўхапіцца двума пальцамі. Іх трэба выломліваць, а не зразаць, каб не заразіць расліну віруснымі хваробамі. Калі сфарміруецца 8-10 гронак, у расліны прышчыкваюць вярхушку. У плёначных цяпліцах пры сонечным абагрэве расліны таматаў не паспяваюць сфарміраваць такой колькасці гронак, таму іх прышчыкванне робяць ў пачатку—сярэдзіне жніўня, каб плады, якія сфарміраваліся, паспелі выспець.

Сярэднярослыя гібрыды патрабуюць іншага падыходу. Да 3-4-й гронкі ў іх таксама выдаляюць усе бакавыя парасткі, але затым над 3-4-й гронкай пакідаюць адзін, больш моцны, а асноўнае сцябло прышчыкваюць. Гэта робяць для таго, каб узмацніць роставыя працэсы, якія ў гэтых гібрыдаў затухаюць да моманту фарміравання 4-5-й гронкі.

Менш працаёмістае выдаленне бакавых парасткаў у нізкарослых гатункаў тамату (напрыклад, Ранні 83, Белы наліў і інш.). Не варта надта захапляцца пасынкаваннем, асабліва выдаляць вялікія пасынкі, можна ўвогуле страціць ураджай. Таму спачатку выдаляюць парасткі з пазух 5-6-га лістоў, а толькі потым тыя, у якіх увогуле не ўтвараюцца гронкі. Каб плады былі больш буйнымі, можна выломліваць і частку пасынкаў з гронкамі, але так, каб на расліне заставалася не больш як 8-10 гронак.

Майце на ўвазе, што не пазней чым 25 ліпеня на таматах прышчыкваюць вярхушкі як асноўных, так і бакавых сцёблаў, каб ураджай выспеў да восені.

Яшчэ можна ў ліпені...

Пасля збору першага ўраджаю на вызваленыя ад папярэдніх раслін градкі, у тым ліку пад плёнку, можна пасадзіць такія хуткаспелыя культуры, як радыску, цыбулю на пяро, салату, шпінат, шчаўе і інш. Іх высаджваюць на ўрадлівыя, добра ўгноеныя і чыстыя ад пустазелля ўчасткі. Перад пасадкай градкі шчодра паліваюць. Ведайце, што летнім усходам патрабуецца больш часты паліў, чым веснавым.

Радыску можна высяваць у адкрыты грунт аж да верасня. Да восені, прыкладна праз 8 тыдняў, караняплоды сфарміруюцца.

Пасля 15—20 ліпеня высяваюць чорную рэдзьку і дайкон для асенне-зімовага спажывання (раней нельга, інакш яны пойдуць у стрэлку). Іх можна высяваць да канца ліпеня. Дайкон (культура, якая прыйшла да нас з Японіі) можа замяніць познюю радыску. На смак дайкон падобны на радыску, але не горкі, да таго ж ён больш карысны. Клопатаў з ім менш і захоўваецца даўжэй.

Гаспадыні на заметку

● Таматнае пюрэ, якое пачынае псавацца, можна выкарыстаць, калі добра праварыць яго і дадаць солі.

● У слоіку з кансерваванай агароднінай памутнеў марынад. Дастаньце агародніну, прамыйце, пакладзіце ў чысты слоік і заліце новым, больш моцным марынадам. Можна выкарыстаць і стары марынад, калі яго прафільтраваць і дабавіць крыху воцату.

● Калі забрадзіла варэнне або павідла, перакладзіце яго ў каструлю, нагрэйце да кіпення і дабаўце 50—100 г цукру на 1 кг.

● Варэнне зацукроўваецца, калі яно перапарана, калі ў ім больш цукру, чым трэба, або яно захоўвацца ў цёплым месцы. Калі гэта здарылася, трэба пакласці яго ў каструлю, наліць гарачай вады (шклянку на кілаграм) і давесці да кіпення. Можна зрабіць і так: паставіць слоікі з варэннем у цёплую ваду і награць яе да кіпення, і тады цукар ў слоіках растворыцца.

● Калі варэнне недаварана ці ў ім мала цукру, яно можа забрадзіць, з'явіцца спіртавы пах. Выліце яго ў сіроп, які закіпеў (500 г цукру на кілаграм варэння), і варыце да таго часу, пакуль яно не перастане пеніцца.

* * *

● Калі трэба зварыць як мага хутчэй бульбу, пакладзіце ў яе лыжку маргарыну.

● Каб не было непрыемнага паху пры варцы капусты або рэпы, апусціце ў каструлю лустачку хлеба, загорнутую ў чыстую тканіну.

● Фасоля будзе больш смачная і карысная, калі ваду, у якой яна варыцца, адразу зліць пасля закіпання. Затым зноў заліць фасолю халоднай вадой, дадаць дзве-тры лыжкі алею і варыць да гатоўнасці.

● Нарэзаная цыбуля-рэпка захавае свежасць, калі пакласці яе на сподачак, пасыпаны соллю.

● Булён будзе залацістым, калі дабавіць у яго крыху прамытага шалупіння цыбулі.

«Стрыжка» для агуркоў

Добры ўраджай агуркоў можна атрымаць шляхам фарміравання раслін, калі своечасова пакарочваць бакавыя парасткі. Пасля гэтага расліны будуць не толькі лепш развівацца і пладаносіць, але і менш паражацца грыбковымі захворваннямі. Калі вы хочаце збіраць ураджай да восені, тады расліны цяплічных агуркоў абавязкова трэба фарміраваць. Бо на галоўнай сцябліне вырастае толькі трэць ураджаю, усе астатнія — на бакавых парастках. Расліна не можа пракарміць растучыя плады, яны асыпаюцца, таму бакавыя парасткі рэкамендуецца прышчыкваць. Каб падоўжыць плоданашэнне, вырасціце агуркі на галоўнай сцябліне, а затым на бакавых парастках. Фарміруючы расліну агурка ў пазухах ніжніх трох-чатырох лістоў, сарвіце ўсе кветкі і бакавыя парасткі. Лісты абразаць не трэба.

Першы раз выдаляюць пупышку росту, калі з'яўляецца другі сапраўдны ліст. Другі раз агуркі прышчыкваюць над 5-6-м ці 6-7-м лістом. Часам другое прышчыкванне робяць над 8-9-м лістом на бакавых парастках. Надалей па меры росту галоўнай сцябліны рэгулярна раз на тыдзень прышчыкваюць бакавыя парасткі: да вышыні аднаго метра пакідаюць на іх адзін-два лісты і адзін плод; вышэй, да 1,5 м — два-тры лісты і два плады, далей — тры-чатыры лісты і тры плады.

Лісты, паражоныя хваробай, і парасткі, што засохлі ці адпладаносілі, зразаюць вострым нажом, не пакідаючы пянькоў. Лісты і парасткі лепш абразаць толькі ў першай палове дня, каб да вечара ранкі падсохлі. Пажоўклыя здаровыя лісты абразаць не трэба, а каб лісты не жоўклі знізу, сачыце за тым, каб не было зацянення расліны зверху.

Агуркі ў адкрытым грунце не фарміруюць, а акуратна раскладваюць плеці і прышпільваюць іх да зямлі. Галоўнае — размеркаваць плеці на градцы, не дапусціць іх загушчэння. Спецыялісты рэкамендуюць падвязваць грунтовыя агуркі, каб расліны не разрасліся ў суцэльны дыван. Для гэтага ў сярэдзіне градкі трэба ўтыркнуць калкі, прымацаваць зверху рэйку і перакінуць плеці цераз іх. Шпалерны спосаб вырошчвання агуркоў мае шэраг пераваг: па-першае, расліны раўнамерна асвятляюцца сонцам, лепш праграваюцца, па-другое, пры такім спосабе вырошчвання атрымліваецца больш высокі ўраджай, плады — добрыя на смак, таму што ў агуркоў ёсць такая прыродная асаблівасць: яны цягнуцца да святла, падстаўляючы пад сонца свае лісты, і ў той жа час хаваюць у цень плады.

КАРЫСНЫЯ ПАРАДЫ

❒ Раз у 7-10 дзён агуркі падкормліваюць, чаргуючы арганічныя ўгнаенні з фосфарнымі і калійнымі. Калі вельмі горача, то пасля 15 гадзін агуркам робяць асвяжальны душ. Раніцай гэту працэдуру рабіць не варта, таму што пры апыленні пчоламі лісты і кветкі павінны быць сухімі.

❒ Па знешнім выглядзе агуркоў можна меркаваць аб тым, ці хапае раслінам элементаў сілкавання. Жоўтыя лісты сведчаць аб недахопе ў глебе магнію. Калі плеці тонкія, лісты дробныя, самі плады святлейшыя, чым звычайна, а вярхушкі іх звужаны і завостраны, падкарміце іх азотнымі ўгнаеннямі. Развядзіце запалкавы пачак аміячнай салетры на вядро вады, або 1 л настоянага каравяку на вядро вады (расходаваць па паўлітра на расліну). Калі лісты і плеці цёмна-зялёныя і буйна растуць, не давайце азотнай падкормкі, інакш доўга давядзецца чакаць ураджаю. Калі агуркі, незалежна ад гатунку, круглыя, а ля пладаножкі рэзка звужаюцца, утвараючы «хвасты», раслінам не хапае калію: падкарміце іх настоем драўніннага попелу (1 шклянка на вядро вады).

❒ Пад корань кожнай расліны вельмі карысна ў ліпені падсыпаць перагной ці кампосную зямлю. Гэта дасць ім дадатковае сілкаванне.

❒ Выбіраць агуркі пажадана ў другой палове дня і з самага ранку, з расой.

Усміхнёмся!

Выйшла замуж за механіка. Нарадзілася шасцярня.

☺

Чым адрозніваецца футбол у Бразіліі ад футбола ў Беларусі?

У Бразіліі народ сядзіць каля тэлевізара з півам і думае: «Як хлопцам пашанцавала — за зборную гуляюць!»

У Беларусі футбалісты бегаюць па полі і думаюць: «Як хлопцам пашанцавала — сядзяць дома каля тэлевізара, піва п'юць!»

☺

Густ і колер — добрая падстава для бойкі.

☺

Жанчына — настаўніцы пачатковых класаў:

— Вы ведаеце, даражэнькая, мая дачушка такая разумненькая — ёй усяго пяць гадкоў, а яна ўжо вывучае французскую і алгебру.

Машачка, скажы цётачцы «прывітанне» на алгебры!

Віншую дарагога мужа **МЫЧКО Уладзіміра Міхайлавіча** з днём нараджэння. Жадаю моцнага здароўя, шчасця, усяго самага добрага.

76 табою пражыта гадоў.
Многа рознага было ў жыцці.
Я жадаю, каб сэрца тваё абышлі стараной
Смутак, боль і подых журбы.

Жонка.

ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШЧУЧЭНКА.
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 74 13 92, Баранавічах: 47 26 02, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03; прыём рэкламы тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл./факс 292 04 52.
http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.
Тыраж 32.345. Індэкс 63850. Зак. № 3819. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12